

ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ

ΜΕΡΟΣ Γ΄.

ΕΚΤΑΦΗ

Α΄.

Ω, πότα ἔργα εὐγενῆ καλύπτεις, ἱστορία·
Μ' ἀριστοκράτου ὀφθαλμῶν τὰ ὕψη βλέπεις μόνον.
Ἄμβλωσπετ τὸ βλέμμα σου εἰς χαμηλὰ πεδία
Καὶ βόμβος, βόμβος σ' ἄδηγαι συνήθως μελισσῶνων.
Τὸ ἄνθος φεύγει· τοῦ ἀγροῦ ὀπότεν πλέκη· στίμμο,
Κ' εἰς ῥόδα κήπων στρέφεται τ' ἰθάνατόν σου βέμμα!

Β΄.

Ἐὶ ἂν ἐξέχη κάτω τί ἢ ἄνωθεν, ἐξέχει·
Ἄλλ' ἔτι κάτω φύεται, ἐκεῖνο ὑπερῖχει.
Ὡς ἄλλα βάθρον ἐκ βουνῶν δὲν ἔχει· ἀλλὰ χῶμα,
Καὶ ἔμωσ μετ' τῶν οὐρανῶν συγγέεται τὸ δῶμα...
Ὅποτεν νέφος γίνεται ἢ κόνις τῶν τριόδων,

Κ' εὐωδιάζει τῶν ἀγρῶν τὸ ἄνθος ὡς τὸ ρόδον,
 Ὅποταν τέκνον τοῦ λαοῦ ἐπάνω ἀναβαίῃη,
 Τὸν γεννηθῆντα ὑψηλὰ βεβαίως ὑπερβαίνει...

Γ'.

ὦ Μουσα, ἀντιπρόσωπε τῆς Θεμίδος ἀγία·
 Σὺ ἔχεις ὄμμα διαυγές καὶ συμπαθές, σὺ μόνη·
 Τὰ βήματά σου ὁδηγεῖ τὸ φῶς· πλήν κ' ἡ καρδία
 Καὶ σπου εὔρη κορυφῆν ἢ χεῖρ σου στεφανώνει!
 Εἰς τὰς ἀβύσσους ῥίπτεσαι καὶ εἰς θαλάσσης κοίτην,
 Κ' ἐξάγεις ἀπὸ τ' ὄστρακον συχνὰ τὸν μαργαρίτην.

Δ'.

Ἄδικον λήθης σάβανον μακρὰν ἢ χεῖρ μου ῥίπτει
 Καὶ δῶα εὐγενεῖς νεκροὺς ἐκχάπτω τοῦ μνημείου·
 Ὅ,τι ἡ λήθη ἐκλεψε καὶ τ' ἄδικον καλύπτει,
 Ἡ λύρα πάλιν εἰς τὸ φῶς θά φέρῃ τοῦ ἡλίου.
 Ἴδου ὁ εἰς· εἶναι κουρεύς, ἐάν τὸ συγχωρῆτε...
 — Κουρεὺς! ὦ, πᾶσαν ποιήσιν ἢ λέξι· ἀποβάλλει·
 Δικαίως ὃν ἀλλόκοτον ὁ ποιητὴς καλεῖται.
 Ὡς, καὶ τοιοῦτον δύναται ἢ λύρα του νὰ ψάλῃ.
 — Ἦτον κουρεὺς! ὡς οἱ υἱοὶ ἐκεῖνος τῶν πλουσίων,
 Δὲν εἶχεν ἐπιτήδευμα συμπότια ὀργίων,
 Οὐδ' ἦτον γόνος στρατηγῶν νὰ ζῆ με τ' ὄνομά του,
 Λαμβάνων τάφου σύνταξιν καὶ ἄρτον τοῦ θανάτου...
 Τὸν ἄρτον του ἐμύρονε με ἐργασίας μῦρα,
 Κ' ἔζη με τὸν ἰδρωτὰ του καὶ τὴν τιμίαν χεῖρα.
 Ἡ χεῖρ του ἦτο δι' αὐτὸν παράσημον Σωτῆρος·
 Ἦτον κουρεὺς! ἀπέθανεν ὡς μάρτυς καὶ ὡς ἥρως.
 Τοῦ γένους του ἢ εὐκλεία τὸ γένος του ἀρχίζει
 Ἐκεῖ, σπου τὸ αἷμά του εἰσέτι κοκκινίζει...
 Τοῦ τάφου τὸν ἐκάλυψε βατίλειος πορφύρα,
 Καὶ δι' αὐτὸν σεμνόνεται ἢ δημοκράτι· λύρα!
 Πῶς ὀνομάζετο; — Λαός! ἰδου τὸ ὄνομά του·
 Τὸ ἄλλο τὸ ἐκάλυψαν τὰ κρᾶα σάβανά του!

Ε'.

Ἡ Κρήτη πάλιν τ' ἄρματα εἶχεν ἀσπάσει· πάλιν

Τὰ μαθημένα ἔπραττεν ἡ τουρκομάχο· χεὶρ τῆς,
 Πλὴν πάλιν εἰς ἐπιβουλον τὴν ἔπνιγεν ἀγκάλην
 "Ἄδικος μοῖρα κ' ἔσθουεν εἰς τὸν βωμόν τὸ πῦρ τῆς·
 Δύσις καὶ Τοῦρκος ἔδωκεν τὰς χεῖράς των καὶ εἶπον·
 «Εἰς νέου τάφου ἄς ῥιφθῆ ὁ Ταραζίας βάθη.»
 Πλὴν τὴν θανάσιμον πληγὴν, πλὴν τὸν μέγαν κτύπον,
 Ἐράβων χεὶρ δὲν ἔδωκε καὶ Μουσουλμάνων σπάθη.
 Παρζίτσι, Μοῦσα, τοὺς νεκρούς, τοὺς τάφους εὐλαβήτου
 Καὶ μὴ τοῦ Ναπολέοντος καταρσῆθης τὸ μνημα·
 Κοιμητήτου, δυσμοῖρε νεκρὶ, διὰ παντός κοιμήσου·
 Ἐδωκες δίκην τρομερὰν διὰ τὸ μέγα κρῖμα!

.....
 Μ' ἔν τμημα σπάθης, ἔμπλεω· πληγῶν, καθημαγμένη,
 Ἡ Κρήτη δὲν ἐπέδιδεν εἰς καὶ προδομένη·
 Εἰσέτι ἀντεπάλαυν, ἡμιθανῆς καθ' ἔλυν,
 Πότε μὲ λόγῃην Τουρκικὴν, πότε μὲ φράγκου δόλον.
 Ἄλλ' ἔπιπτεν . . . ἐκλείοντο οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς πλέον,
 Καὶ τότε ἡ φιλόχριστος ψυχὴ τῶν Βασιλέων
 Ἰδοῦσα, ὅτι ἀτραλῶς ἐσθέσθη ἡ πυρὰ τῆς,
 Ἐπεμπε πλοῖα κ' ἔσωζε τὰ γυναικόπαιδά τῆς!
 Βλέπετε, εἶναι πρὸς ἡμᾶς φιλόανθρωπος ἡ Δύσις,
 Ἄλλὰ βεβήλιως ἀφοῦ πρὶν μᾶ· σφίγῃ τὰς ἀλύσει· . . .

ΣΤ'.

Τίνες οἱ βαίνοντες ὠχροὶ καὶ μὲ σιγὴν βαθεταν;
 Ἰδέ· ὁ εἰς τὸν ἕτερον δὲν βλέπει, καὶ λαθραίως
 Ἐνίοτε τὴν μακρυνὴν προσβλέπουν παραλίαν.
 Εἰς τὴν μορφὴν των φαίνεται ἀόριστόν τι θεός· . . .
 Ζοφώδεις καὶ σιωπηλοὶ βαδίζουσι εἰς τὸν δρόμον
 Καὶ φέρουν μετὰ δισταγμοῦ τὰ ὄπλα εἰς τὸν ὄμον.
 Ὅποιοι εἶναι, κ' ἔχουσι πατρίδα οὔτοι ποῖαν;
 Δὲν ἔχουσι καμμίαν!
 Ὑπάρχει πανταχοῦ τῆς γῆς, παντοῦ ἀνθρώπων εἶδος,
 Στερούμενον πατρίδος . . .
 Ἐκ τῆς θαλάσσης Δῆλος τις ἐξέρχεται λαθραίως,
 Αἰσχυνομένη τοὺς γενναίους καὶ χάνεται ταχέως.
 Ἀγνώστου Δῆλου γέννημα εἶναι καὶ οὔτοι αἶμα
 Δὲν ἔχουσιν ἑλληνικόν, οὐδ' ἀνθρωποὶ καλοῦνται·
 Ἰδέ, πῶς κύπτει πρὸς τὴν γῆν τὸ ἀνδρόν των βλέμμα!
 Καὶ εἶναι νέοι, μ' ἄρματα πολέμιστῶν κοσμοῦνται,

Καὶ μαῦρα ἤ'θον σάβανα δουλείας νὰ ξεσχίσουν.
 Ἥλιθον νὰ δρεψουν Πλαταίων καθημαγμένον ῥόδον
 Καὶ εἰς τρισάγιον βωμόν τὸ αἷμα των νὰ χύσουν!
 Ἐνόμισαν τὸν πόλεμον ὡς ἔριδα τριόδων...
 Ἄλλ' ὅτε ἦναψ' ὁ ἀγών, ὅτε μ' ὄργην μεγάλην
 Τὸν Τούρκον Κρής ἐφόνευε, τὸν Κρήτα Τούρκος πάλιν,
 Κ' εἶδον τὰ ξίφη ἐρυθρὰ, πλήν φεῦ, ἀλλοῦ τήν νίκην,
 Τότ' ἐκ τῆς μάχης ἔφυγον μὲ ἄτιμον συνθήκην...
 Ὡ αἰσχρος, αἰσχρος, κ' Ἕλληνες τολμοῦ ν' ἀποκαλοῦνται!
 Καὶ νῦν πρὸς τὸ παράλιον βιαίως συνοδοῦνται·
 Εἰς σκάφη Τούρκων σπεύδουσι διὰ νὰ ἐπιβῶσι,
 Εἰς σκάφη Τούρκων! καὶ μ' αὐτὰ ὀπίσω νὰ στραφῶσι...
 Ἐρρέευσαν μομφὴν αὐτοὶ δὲν μᾶε προσάπτουν· ἔχει
 Πᾶσα Ἐδὲμ τὸν ὄφιν τῆς καὶ πᾶς λαὸς νοΐειαν.
 Πλήν τίς ὀλίγα βήματα μακρὰν αὐτῶν ἀπεχει
 Καὶ τήν αὐτὴν ἀκολουθεῖ σιωπηλὸς ποσειάν;
 Ἀγένειος πολεμιστής, παῖς κ' ἐφηβος ἀκόμα,
 Ξανθὸς ὡς κόρη τοῦ βορῆ καὶ μὲ κρινῶδες χρῶμα·
 Βαθύθυμος ὀπίσω των καὶ ἄκων βηματίζει·
 Χωρεῖ καὶ πάλιν ἵσταται καὶ τ' ὄμμα φωτφορίζει
 Μίλαν, ῥεμβῶν, περιλύπον... πλήν κάτω τὸ καρφῶε·
 Νομίζει; πῶς συστέλλεται καὶ δὲν τὸ ἀνυψώνει...
 Ἐῶδατε ῥεῦμα ποταμοῦ, θολόν, τρικυμιῶδες,
 Ὅταν μὲ φύλλα ἐρυθρὰ καὶ γηρικὰ στελεχίη
 Σύρει εἰς ἄβυστον ὕγραν καὶ κρύον τι εὐῶδες;
 Ἐῶδατε πῶς ἀνάρταστον τὸ ἄθος ἄκου τρέχει,
 Καὶ πῶς ἂν αἶφνης ἐξοχὴν ἢ λίθον ἀπαντήσῃ,
 Πῶς προσπταθεῖ ἐπάνω των τὸν δρόμον νὰ κρατήσῃ;
 Τοιουτοτρόπως ἵσταται τ' ἐκεῖνος· πλήν τὸ κύμα
 Σύρει τὸ ἄθος, καὶ αὐτόν, ἢ μοῖρα καὶ τὸ μνήμα!

.....
 Τίς εἶν' ὁ νέος μαχητής; γινώσκει τ' ὄνομά του
 Ἢ κολυμβήθρα χωρικοῦ νεοῦ· δὲν ἐγεννήθη
 Μὲ τρίχαττα· ἦσαν πολὺ χουδρὰ τὰ σπάργανά του.
 Μήτηρ του ἦτο ἡ σιγή, ἀνάδοχος· ἢ λήθη...
 Φεῦ, εἶναι ὁ Ἀ ν ὠ ν υ μ ο ς· ὁ φεύγων τὴν σ ο τ ἰ α ν
 Κ' ἐρχόμενος ἀόρατος εἰς πᾶσαν τρικυμίαν,
 Πρὸς κινδυεῶον πλήρωμα τὸ αἷμα του νὰ δώσῃ
 Καὶ πάλιν ἐξαφανισθῇ ἄφοῦ τὸ πλοῖον σώσει...

Εἶναι ἡ αὐτεπάγγελτος, βωδὸν καθήκον· σκότος
 Ὅπερ προσφέρ' εἰς γενεάς ἀγνώστους τὴν πρωΐαν·
 Ὁ φεύγων πᾶσαν ἀμοιβὴν κ' εἰς τοὺς κινδύνους πρώτος . . .
 Εἶναι ὁ πίπτων ἐν σιγῇ εἰς νύκτα αἰωνίαν,
 Ὅπως οἱ ἄλλοι ἐγερθεὺν ἐπὶ τοῦ πτώματός του,
 Καὶ ἐν τινα πᾶς ἀγνοεῖ πλήν βλέπει ὁ θεὸς του!
 Ναί! Εἶν' ὁ κάτω οὐρανὸς μὲ φωταυγεῖς ἀστέρες,
 Πλὴν θέλει τηλεσκόπιον καὶ ὀφθαλμὸν Κυρίου·
 Ἡ ἱστορία πάντοτε, ἀγώμοσύνης τέρας,
 Τὸ φέγγος μόνον θεωρεῖ κομήτου ἀπαίστου . . .
 Εὐλογημένη δις καὶ τρίς νὰ ᾔν ἡ γῆ ἐκείνη,
 Ἡτις τὸ ῥέον αἵμ' αὐτῶν ὡς δρόσον καταπίνει.
 Ὅπου γυθῆ, ἐγείρονται ναοὶ φιλανθρωπίας,
 Τεμένη ἱεροῦ φωτός, βωμοὶ ἐλευθερίας.
 Θέμεθλον εἶναι ἱερὸν τὸ ἀγνωστὸν των μνήμα
 Τοῦ Πα. θεωνός, τοῦ Σταυροῦ καὶ τοῦ Καπιτωλίου,
 Καίφρεται, ἔπου πατεῖ τὸ ὑστατὸν των βῆμα,
 Ἡ δάφνη τῶν Θερμοπολῶν, τὸ κρῖνον τοῦ Μαρτίου!
 Ἄ, εἶναι ὁ Ἄνω νόμος, ἡ ἄγ' ωστος θεοῖσι·
 Ἀπὸ τὰ σπλάγχχνα τοῦ λαοῦ ἐξέρχεται συτήθως
 Ὡς ἐκ τῆς γῆς ὄλαι αἱ δρυς καὶ πᾶσα γονιμότης.
 Ἄς κράζουσι ὄχλον οἱ μαυροὶ ἀχάριστοι τὸ πλῆθος
 Καὶ ἄς πατοῦν τὰ γόνιμα πεδία γαῦραι ῥάχεις·
 Ὅχλος δὲν εἶν' οἱ ἀπειροὶ ἀστέρες τοῦ αἰθέρος
 Καὶ δίδουσι ἄρτον ἄφθινον αἱ παμπλιθεῖς ἀστάχεις! . . .
 Τῶν ἀνωδύμων πλὴν μακρὰν μ' ἀφήρπασεν ὁ ἔρως·
 Ποῦ εἶναι ὁ πολεμιστής; ἔστις ὡχρὸς ὡς κ.τ.οε,
 Ἀκολουθεῖ μετὰ σιγῆς τὸ τῶν ἀνδρῶν σμήνος;
 Ἰδοῦ· εἰς λίθον κἀθήται μὲ δακρυσμένον ὄμμα,
 Μὲ κεκυφοῖσαν κεφαλὴν, ἀκίνητος ὡς πτώμα
 Καὶ σκέπτεται . . . τί σκέπτεται; . . . τὴν ἱερὰν πρωΐαν,
 Καθ' ἣν λαβῶν τῆς γηραιᾶς μητρὸς τὴν εὐλογίαν,
 Ἐμπλεῖς συγκινήσεως κ' ἐνθουσιῶν συγχοῶνως,
 Ἀπήρχεται ἐις ἐλονιθῆς εἰς θύελλαν ἀγῶνο·
 Ἀναπολεῖ περίλυπος τὰς νίκαις των, τὰς ἤττας,
 Τὸ πόρινόν του βάπτισμα, τοὺς πολεμοῦντας Κρήτας,
 Τοσοῦτους φίλους του νεκρούς, τῶν φράγγων τὴν ἀπάτην,
 Τὴν Κρήτην πάλιν πίπτουσαν καὶ μαχομένην μίτην·
 Θαρρεῖ ἔτι ἀκούεται ἔπλων κλαγγὴ καὶ θρήνος
 Κ' εἰς τὰ ὀπίσω στρέφεται καὶ τ' ὄμμα του κ' ἐκεῖνος,

Οἱ μοι ἀφῆκεν ἀδελφοὺς εἰς Ἄρειω· σφαγετον
 Καὶ σπεύδει, σπεύδει μ' ἀπεχθεῖς συντροφου· νῦν νὰ εὕρῃ
 Κανὲν τῶν Γάλλων πλοῦτον,

Καὶ δὲν ἤξεύρει, τὸ πτωχὸν παιδίον, δὲν ἤξεύρει,
 Πῶς τὸν προσμένουν Τουρκικὴ καὶ ὄχι Γάλλων σκάρη!

Μὲ τοῦτο οἱ ριψάσπιδες τὸν εἶχον ἀπατήσει,

Ὅταν ἡ Κρήτη ἐπιπτε καὶ ἡ ἐλπίς ἐτάφη·

Καὶ διὰ τὴν μητέρα του τῷ εἶλον ὁμιλήσει·

Τὴν γηραιάν μητέρα του, τὴν προσφιλεῖν μητέρα,

Ἦς ἦτον ἄρτος, στήριγμα, ἀγάπη καὶ ἡμέρα . . .

Θ' ἀπέθνησκεν ἀπὸ λοιμὸν ἄνευ αὐτοῦ βεβαίως!

Ἦδὴ αὐτὰ καθήμενος ἀναπολεῖ ὁ νέος

Κ' εἰσέτι — μειδιάστε, δὲν βλέπτει — κ' ἡ μωρία

Καθὼς θὰ μειδιάστε τινές, θὰ ἐμειδία . . .

Ὅταν ἡ μούσα ἡ ἀδρὰ βαθίως συγκινηται,

Τοιαῦτα μειδιάματα μωρίας δὲν φοβεῖται,

Κ' ἐκεῖ ὅπου τὸ δάκρυον τ' ἀθάνατόν της ῥέει,

Νὰ μειδιῶσι δύνανται οἱ εὐγενεῖς χυδαῖοι . . .

Πλὴν τοῦτο τὴν καλαισθητὸν θεῶν δὲν ἐμποδίζει

Καὶ τοὺς μυχοὺς πόθους του ὑπόδακρυς τονίζει . . .

Ναί· ἔτι τὸ μικρὸν αὐτοῦ ἀναπολεῖ κουρεστον,

Εἰς ὃ εἰργάζετο φαιδρὸς ἀπὸ μικρὸν παιδίον

Κ' εἰς τὸ ὅποτον, κύριος ὅτ' ἦτον τῶν στιγμῶν του

Μονήρης ἀνεγίνωσκε τὸν Ἑρωτόκριτόν του!

. . .

Μετὰ μικρὸν τῆς ῥέμβης του ἡ μέθη καταπαύει

Καὶ βλέμμα ὕστατον, βαθύ ὀπίσω του ἀφίνει,

Εἰρωνικῶς τὸ εἶφο· του ἠτένισε· τὸ θραύει

Καὶ προχωρεῖ πυρετωδῶς κ' αἰσχύνῃ· δάκρυ χύνει.

Ὅ· ἀφνῆ· βλέπει τὴν ἀκτὴν ἐμπρὸς αὐτοῦ καὶ πλοῦτα

Καὶ πάντας τοὺς ριψάσπιδας κρατήσαντας τὸ βῆμα·

Πλὴν, μὴ ἀκόμη τὸν πλανᾷ ζοφώδης φαντασία;

Δὲν κυματίζ' εἰς τοὺς ἰστούς τοῦ αἵματος τὸ σῆμα;

Ἄναυδος μένει· ἴσταται κ' εἰσέτι ἀμφιβάλλει·

Πλὴν νύστα; Τούρκους θεωρεῖ· αὐτοὶ δὲν εἶναι Γάλλοι . . .

Ἄ, τὸν ἠπάτησαν λοιπόν! Ἡ σπεῖρα τὸν προδίδει·

Καὶ θέλον ὁ Ἑθελοντής τῆς Κρήτης καὶ ὁ Ἕλληνας,

Ἐπὶ σημαίαν Τουρκικὴν τὸν Πειραιᾶ νὰ ἴδῃ,

Ἄπὸ τὴν ἀνανδρὸν αὐτὴν κυκλούμενος ἀγέλην!

Ποτέ ποτέ, και τ' ὄμμα του ἀγρίως σπινθηρίζει,
 Και σταματᾷ τὸ βῆμα του και πλέον δὲν βαδίζει.
 Ἰσταται βλέπων βλοσυρῶς τὸ τῶν ἀνάνδρων στίφος.
 ὦ, αἴσχος, δίδουν εἰς θρασὺν Ὀθωμανὸν τὸ ξίφος
 Κ' εἰς, εἰς, ὠχρὸς εἰς τοῦ ἐχθροῦ τὰς λέμβους ἐπιβάνει·
 Πλὴν μία ἔτ' εἰς τὴν ἀκτὴν κ' ἐκεῖνον περιμένει
 Και μὲ τὸ κύμα παίζουσα ἡρέμα αἰωρεῖται . . .
 Ἄλλ' ὄχι· λέμβος δι' αὐτὸν δὲν εἶναι, δὲν καλεῖται·
 Ἄν κ' ἔχη ἢ σημαία της τοῦ αἵματος τὸ χρῶμα
 Ἄθῆναι εἶναι δι' αὐτὸν και μήτηρ του ἀκόμα . . .
 Θὰ ἴδῃ μόνον δι' αὐτῆς, ὅ,τι θερμῶς λατρύει·
 Θαρρεῖ ἀπὸ τὸ βάθος της ἢ μήτηρ του πῶς νεύει,
 Ὅτι τὰς χεῖρας τὰς ἰσχνὰς ἰκετικῶς ὀρέγει,
 Ὅλιγον ἄρτον πῶς ζητεῖ, «πεινῶ» ὅτι τῆ λέγει.
 Κ' ἐκεῖνος σπεύδει πρὸς αὐτήν, γοργῶς τὴν λέμβον φθάνει,
 Κ' ἐνθ' τὸν πόδα του ὑψοῖ κ' ἐνθ' ἰσχεδὸν ἐπέσει,
 Πρὸς τὰ ὀπίσω στρέφεται ὠχρὸς ὡς ἂν ἐμάνη·
 Τὸ μέτωπόν του δις και τρίς ὀργίλω; ἀνανεύει,
 Τὴν λέμβον διὰ τοῦ ποδός λακτίζει με μανίαν
 Κ' ἐξάγων ἐγχειρίδιον ὀξύ πρὸ τῶν βαρδάρων,
 Μέχρι λαβῆς ἐνέπηξεν αὐτὸ εἰς τὴν καρδίαν·
 Ἦτο τὸ ξίφος ἀστραπῆ και κεραυνός, ὁ χάρων!
 Τὸ αἶμα ἐπορφύρωσε τὴν γῆν εἰς ἣν ἐχύθη
 Κ' ἐπὶ πορφύρας ἔπεσε τὸ στῆθός του σπαράττων·
 Βλέπετε, ὅτι ὁ ξυρός εἰς σπάθην μετεβλήθη
 Και ὁ κουρεὺς ἀπέθανεν καθὼς ὁ μέγας Κάτων!

. . .

Εἶθε νὰ τελευτήσωσι και ἄλλοι ὡς ἐκεῖνον,
 Εἰς Μαραθῶνων ἔδαφος, εἰς κύμα Σαλαμίνων!
 ὦ, ναί· πλὴν δέξτε, εὐγενῆ ἀνώνυμέ μου, ἥδη
 Τὸ ἄνθος σπερ ἔνδακρος ἢ Μοῦσά μου σὲ δίδει.
 Σὲ τὸ προσφέρει, ἄγνωστε πεφιλημένη ἦρω;,
 Εἰς ποιητής, εἰς τὸν λαὸν ἀνήκων ὀλοκλήρως.
 Ξίφος και λύραν τοῦ λαοῦ μ' ἐν δάκρυ ἀδελφόνω,
 Ὅς συγγενῆς τὸν ἔρημον νεκρὸν σου σαβανόνω
 Κ' ὑψόνω εἰς τὸν τάφον σου τὸν ἄγνωστον με πόνον,
 Ἄντι τοῦ μέλανος σταυροῦ τὴν μάχαιράν σου μόνον!
 Ἐν Ταύρανίῳ κατὰ 1883.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ.

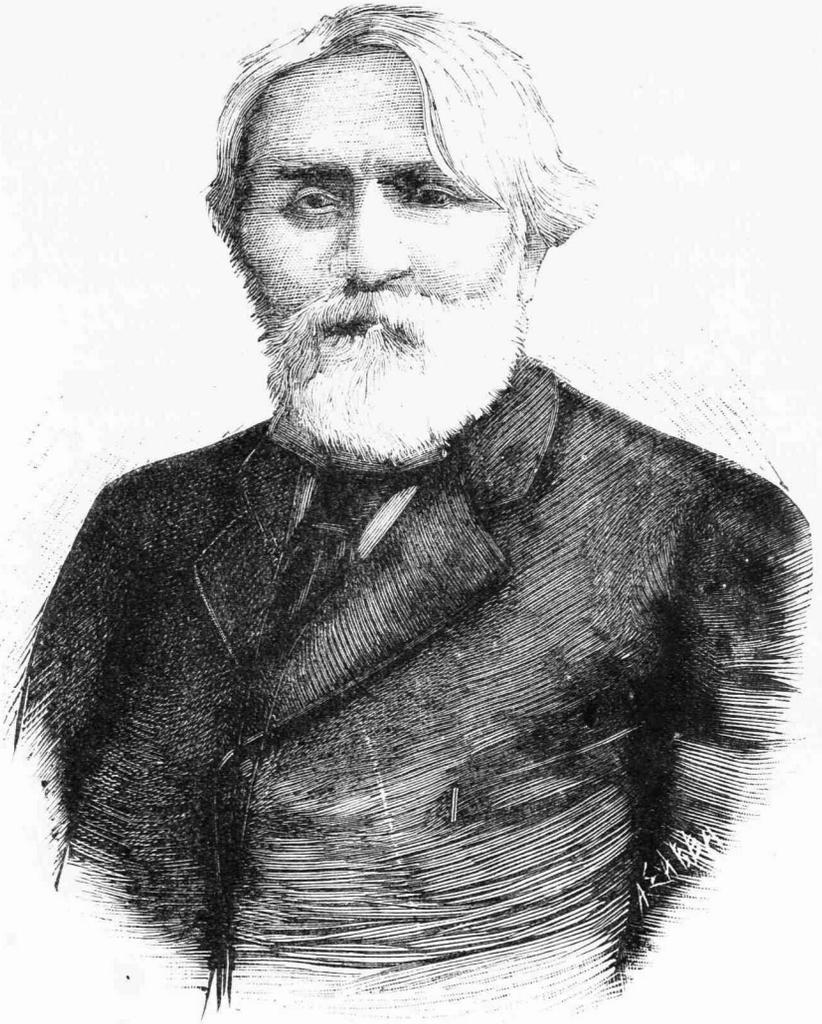

ΜΙΑ ΠΑΙΔΙΚΗ ΜΟΥ ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ

Εἶδ' ἔς τὸ Πρόδρομο σιμά, ἔς τὸν πλάτανο ἔκει πέρα,
 Ὅπου μ' ἐλπίδαις κι' ὄνειρα περνοῦσα καθ' ἡμέρα
 Κι' ἦταν πάντα τὸ στήθός μου ὄλο χαρὰ γεμάτο,
 Σὰν μίσησα, τὰ ἔθαψα εἰς τὴ ρίζα τ' ἀποκάτω.
 Τώρα ποῦ πέρασε καιρὸς κι' ἔφυγαν τόσοι χρόνοι,
 Ὅπου τὰ πάθη μ' ἔφθειραν, μὲ μάραναν οἱ πόνοι,
 Ἐρῆα ἔς τὰ χῶματα αὐτὰ πάλι τὰ μυρομένα·
 Ὅλα τὰ βλέπω ἴδια, δὲν ἄλλαξε κανένα·
 Ἡ πέτρα ποῦ ἐκάθησα, ὁ βράχος π' ἀκουμποῦσα
 Νὰ τὸ νεράκι ἢ λιγαζιά και τ' ἄνθος π' ἀγαποῦσα.
 Τώρα τὰ βλέπω, μὲ θωροῦν περὶ φανα π' ὁ χρόνος
 Κανένα δὲν κατέστρεψε, δὲν ἔφθειρε ὁ πόνος.
 Ὅλα τριγύρω μου γελοῦν μὲ ζηλιεμένα κάλλη,
 Ἐγὼ μονάχα ἄλλαξα, ἐγὼ ἐγίνηκ' ἄλλη.
 Κάτω ἔς αὐτὴ τὴν καρυδιὰ μ' ἔνα χαρτί εἰς τὸ χέρι
 Ἐκύταξα τὸν οὐρανὸ και τὸ χλωμὸ τ' ἀστέρι·
 Στίχους νὰ κάμω, γύρευα, εἶχα νὰ γράψω τσσα
 Ὅσα ποτε δὲν ἔμπόρευε νὰ ἱστορήσ' ἢ γλώσσα.
 Μὰ τότε δὲν ἐγνώριζα, δὲν ἤξευρα νὰ γράφω
 Γιατί δάκρυ δὲν ἔχουσα σ' ἀγαπημένον τάφο.
 Μὲς εἰς τὴν καρδιὰ μου τ' ἄγραφα, τὰ φύλαγα κρυμμένα
 Κι' ἦρθ' ὁ καιρὸς ποῦ τραγουδῶ μὲ πόνου ἔνα ἔνα.
 Τώρα τὸ γλυκοχάραγμα ἔρχεται και καθίζει
 Σ' τοῦ πλάτανου τὴν κορυφὴ ἔνα πουλι κι' ἀρχίζει
 Νὰ λέη μὲ παράπονο, μὲ θλιβερὸ τραγοῦδι
 Πῶς ἤμουν μιὰ φορὰ κι' ἐγὼ τ' Ἀπρίλι ἔνα λουλοῦδι.
 Ὡ χρόνε, χρόνε ἀσπλαγχνε, πόσο γοργὰ διαβαίνεις !
 Γιατί, γιατί, δὲ σταματᾷς, ποτε δὲν ἀποσταίνεις ;
 Χαλᾷς και φθείρεις ἐμορρωτᾷς και νεράτα ξαφανίζεις,
 Μὲ τ' ἀπαλὸ δρεπάνι σου σὰ χόρτο μᾶς θερίζεις.

 Πάλι σὰς ἀποχαιρετῶ μὲ πικραμένο στόμα,
 Ποιὸς ξέρει ἂν θὰ σὰς ἰδῶ και μιὰ φορὰ ἀκόμα·
 Μ' ἂν ἴσως και δὲν σὰς ἰδῶ και ἡ στιγμή μου φθάσῃ
 Ποῦ θάνατος, τὸ σῶμά μου μακρὰν σὰς θὰ σκεπάσῃ,

ΙΒΑΝ ΤΟΥΡΚΕΝΙΕΦ

Τότ' ἡ σκιά μου θάρχεται μὲ τῆς νυχτιᾶ; τ' ἀστέρι
 Νὰ τριγυρᾷ ἐδῶ σιμά 'ς τ' ἀγαπημένα μέρη,
 Μ' ἕνα λεπτό ψιθύρισμα τὰ φύλλα νὰ ταράττη
 Νὰ σὰς ξυπνᾷ ἐνθύμησιν παράπονο γαιμάτη.

Ἐγγραφον ἐν Ἀγίῳ Ἰωάννῃ τῆς Κουουρίας,
 τῇ 23 Ἰουλίου 1883.

ΜΑΡΙΕΤΤΑ ΜΠΕΤΣΟΥ.

Ἡ ποιήτρια, μετὰ τὴν εἰς Ἀθήνας ἐπάνοδόν της καὶ πρὶν ἢ ἀπ' αὐ-
 τῆς συμπληρωθῆ μὴν, ἔσχε τὸ ἀτύχημα νὰ λάθῃ τὸ θλιβερόν ἄγγελμα
 τοῦ θανάτου ἀγαπητῆς ἐξαδέλφης της ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῆς ὁποίας καὶ
 ἔγραψε τὸ ἐπόμενον ποιημάτιον.

Εἰς τὴν ἀποθανούσαν ἐξαδέλφην μου Μαρριετταν

Θυμοῦμαι σὰν νὰ ἦταν χθὲς ποῦ κάθουσον σιμά μου,
 Τὰς ἀναμνησεῖς διάβαζα ποῦ ἔγραφα μὲ πόνο·
 Τὰς ἄκουες καὶ ῥύταζες νὰ ἰδῆς μέσ' τὴν ματιά μου
 Ἄν' ἔλα μου τὰ ὄνειρα ῥέταξαν μὲ τὸ χρόνο·
 Ἐσκυψες καὶ μὲ ῥίλησες μὲ μάτια δακρυσιμένα·
 «Θά ζήσης;» μοῦεῖπες· «καὶ θάρθῃ;» πολλαὶ φορὰς ἀκόμα·
 «Γιατί νὰ γράφης θλιβερά» μοῦ εἶπες πικραμένα;
 «Καὶ πάλι θὰ πατήσης δῶ 'ς τὸ μυρισμένο χῆμα·
 Ἐλήγορα θάρθῃ τῶμορφο καὶ πάλι κελοκατῶ;
 «Καὶ πάλι δῶ σιμά σὶ δυῶ 'ς τὸ βράχο θ' ἀκουμποῦμε,
 Ἐς τὸν Πλάτανο θαρχώμαστε, 'ς τ' ἀγαπημένα μέρη,
 «Καὶ σὺ θὰ γράφης μὲ καρδιά κι' ἐμεῖς θε νὰ σ' ἀκοῦμε.»
 Ποιῶ; ἤξερες σὰν τὰ ἄλεγε; κι' εἴχες ἔλα τὰ θάρρη,
 Ὁ Χάρος ποῦ δὲν καρτερεῖ καὶ ποῦ δὲν περιμένει,
 Ἐσὲνα παραμόνευε, σὰν φύγω, νὰ σὲ πάρῃ!
 Ἐς τὴν ἀγκαλιά σου μ' ἔσφυξες, σὰν μύτση ὀλιμμένη,
 Καὶ μοῦπες σὰν χωρίσαμε· «φεύγεις; νὰ μὲ θυμᾶσαι·
 «Πότε θενάρθῃ ὁ καιρὸ; νὰ σμύζουμαι καὶ πάλι!»

Τώρα ἐκεῖ 'ς τὸν Πρόδρομο ἀμέριμνη κοιμᾶσαι,
 Ἐκεῖ ποῦ τόσ' ἀγάπησα τὰ ἔμορρά του κάλλη·
 Ἐστὸν Πλάτνω ποῦ ἔθαψα τὰ τόσα ὄνειρά μου !
 Μὴ τάχα ἐπέταξαν κεῖ ποῦ τώρα σὺ παγαίνης;
 Θὲ νὰ ῥῆς 'κεῖ μ' αὐτὰ μαζῆ τῆ μόνῃ συντροφιά μου·
 Συντρόφευέ την πάντοτε κι' ἐμὲ νὰ περιμένῃς.

Ἐγγραφοὺν ἐν Ἀθήναις,
 τῆ 18 Σεπτεμβρίου 1883.

ΜΑΡΙΕΤΤΑ ΜΗΕΤΣΟΥ.

ΠΩΣ ΔΕΝ ΖΗΛΕΥΕΙΣ!

Δὲν ἔμεινε στὸν κόσμον χελιδόνι,
 Ποῦ σὸ παράθυρό σου τῆ φωλιά
 Μὲ τραγουδάκι νὰ μὴ θεμελιῶντι,
 Μὲ ἔρωτα, μὲ πόθο, μὲ φιλιὰ . . .

Γιὰ κούταξέ τα, τί γλυκὰ κρυφομιλοῦνε !
 Γιὰ κούταξέ τα, πόσο εἶναι εὐτυχῆ
 Δυὸ-δυὸ εἰς τὸν ἀέρα σὰν πετοῦνε,
 Μὲ ἕνα ὄνειρο, μὲ μιὰ εὐχὴ ! !

Πῶς δὲν ζηλεύεις, ὅταν σὲ ἴδωνοῦνε
 Μὲ τὴν ἔρωτικὴν τοῦ τῆ λαλιὰ ! !
 Γιὰ κούταξέ τα πόσο ἀποροῦνε
 Ποῦ εἶσαι δίχως ταῖρι καὶ φωλιά . . .

Δ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΩΣ.

ΟΙ ΑΓΡΟΙ

Ἄπαυ' ἄζω, προέβαιν' ὁ φοῖβος
 Εἰς γλαυκὸν κυανοῦσιν οὐρανόν
 Φύσιν θεῖον χρυσαίων καλλόνων
 Ὡς τερψίθυμον φῶς φαινόν.

Αἰ μαρμαίρουσαι τούτου ἄκτινες
 Εἰς χλοάζοντι' ἀνοῦσιτα πεδία
 Θαλαππερι εἰσεσύροντο πέριξ
 Ὡς χρυσοῦ ἢ πλωμέναι ταινία.

Ποῦ καὶ ποῦ δὲ καλλιέρβος βίαξ
 Μορμυρίζων εἰς δένδρου σκιάδα
 Ἄντην ἴκλα τὸ φέγγος ἐκείνων
 Ὡς ἀκύμαντος λύμνη δρυάδα

Ἄνθηρά δὲ ἐκεῖ μυγδαλαία
 Φειδωλῶς τὰ εὐώδη κλωνία
 Ἄρμονίως ἐκάλυπτε' ἐκόσμηι
 Μὲ λευκόφαι' ἀνθίστα θετα.

Ἄλσηϊς, πλὴν καὶ ἤρεμος αὔρα
 Θυμαηδῶς διασειούσα ἄκενα,
 Εἰς ποώδη ἐστρώωνυσεν ἔπη
 Τοῦς ἀνοῦς τὰ λευκόχροα κρίνα.

Ἐπὶ φράκτου δὲ ἄνω πρασίνου
 Ἐπὶ γῆς δροσερᾶς χλοοφόρου·
 Μαργαρίται τὸ βλέμμα ἐθάμβου
 Τοῦ περῶντος φαίδροῦ ὀδοιπόρου.

Εἰς τὴν χλόην λευκάνθεμον θάλλον
 Ὁ κισσός εἰς καρμούς πεπλεγμένος
 Ἐκ μικρᾶς καὶ καλῆς ἀνεμώνης
 Πανταχοῦ ὁ ἀγρός κοσμημένος.

Θαλερὰ ἐμειδία τὸ σύμπαν
 κ' ἡ ψυχὴ μου φαιδρὰ ἐμειδία
 Χρυσουργίης ὁ ὀρίζων ἠπλοῦτο,
 κ' ἐν ἐμοὶ ἡ τερπνὴ μου καρδία.

Τῆ 12 Φεβρουαρίου 1883.

ΕΛΕΝΗ ΔΕΡΕΚΑ.

Τῷ φίλῳ μοι κυρίῳ Ἰ. Ἀ. Ἀρσένῃ,
 Ἐκδότῃ τοῦ Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου «ΠΟΙΚΙΛΙΑΣ ΣΤΟΑΣ».

Ἀληθῶς, κόριε, εἰς ἀμηχανίαν μ' ἔφερον ἡ εὐφημος ὑμῶν πρόσκλησις, ὅπως συνεισφέρω τι εἰς τὸ ὑμέτερον ὥρατον Ἡμερολόγιον, διότι ἐκ παραγγελίας οὔτε ἓνα δύναμαι νὰ γράψω στίχον ἀνεκτόν· τοῦτο δ' ἕως οὗ περιῆλθεν εἰς χεῖράς μου τὸ μετὰ θάνατον τοῦ γάλλου ποιητοῦ Autran πρὸ δύο ἐτῶν ἐκδοθὲν τεῦχος τῶν τελευταίων αὐτοῦ ἐπιπέπων, La Comédie de l'histoire ἐπιγραφομένων, ἐντόπισιν δὲ βαθίσαν μοι ἐπροξένησαν τὰ ἐγκλειόμενα ὑμῖν ἐν τῇ παρούσῃ, ἅτινα δὲν ἔκνησα νὰ παραφράσω καλῶς, ἢ κακῶς·

Ταῦτα δέξασθε, καὶ μὴ εἰς κρῖμα τὸ εὐτελὲς τοῦ δωρήματος.

Ὁ πρόθυμος
 Ι. ΙΣΙΔ. ΣΚΥΔΙΣΣΗΣ.

Καὶ παρ' ἡμῖν, ὡς ἄλλοτε εἰς τὴν ἀρχαίαν Ῥώμην,
 ὅστις ἀνὴρ πολιτικός ἀπατεῶν τὴν γνώμην [1]

[1] «Tout homme politique est un malhonnête homme» λέγει τὸ κείμενον.

Βουλευτικός ἢ ὕπατος, συγκλητικός ἢ πάπας,
 ἀγνάς ἐπαγγελλόμενος προθέσεις καὶ ἀγάπας
 πρὸς τὴν πατρίδα, πρὸς τὴν γῆν τῶν νεαρῶν του χρόνων,
 λέγει προφάσεις· ἀγαπᾷ τὸν ἑαυτὸν του μόνον.
 Ὡ ἀναγνώστα φίλε μου, ἐάν τις ἐν σοὶ κλίσις,
 ἀσπάσθητ' οἰονοήσετε ἐπάγγελμα θελήσης·
 γενοῦ ζωγράφος, μουσικός, σκαφεύς, κουρεὺς ἢ ράπτης·
 τέλος, γενοῦ καὶ ποιητής· γενοῦ κενδηλανάπτης·
 πρόσεξε μόνον μήποτε σὲ καταβῆ ἰδέα
 πολιτικός· ἀνὴρ καὶ σὺ ν' ἐναδειχθῆς, γενναῖα
 ψίλλων ἡμῶν ἀρμήματα, ὡς παρορῶν θυσίας,
 ὡς θέλων τὴν ἀρχὴν ἀπλῶς ὑπὸ φιλοπατρίας,
 ἢ ὡς τῶν καταχρήσεων ἀμείλικτος κοπεύς τις·
 ὄχι, μὴ τοῦτο εἴπῃς σὺ· τὸ λέγεις; εἶσαι ψεύστης.

Εἰς Λεγκῶμα Κορῆς

ΣΤΙΧΟΙ ΑΓΝΩΣΤΟΥ ΠΡΟΣ ΑΓΝΩΣΤΟΝ

△ ἐν σὲ γνωρίζω, κορασί· πλὴν ποῖα τούτου χρεῖα;
 πολλάκις ἡ πνευματικὴ μακρόθεν γνωριμία
 εἶναι καὶ τῆς προσωπικῆς αὐτῆς θελκτικώτερα,
 χαιρετισμὸς δύο ψυχῶν εἰς τὸν εὐρὺν αἰθέρα.

Στὴν ἄνοιξιν τοῦ βίου σου μόλις πλανᾷς τὸν πόδα·
 ὠραίαν σὲ φαντάζομαι σεμμένην ἀπὸ ῥόδα
 φαντάζομαι τὴν νεαράν, χαρίεσσαν μορφήν σου,
 καὶ προικισμένην μ' ἀρετὰς ἀγγέλου τὴν ψυχὴν σου.

Ποτέ μου δὲν σ' ἐγνωρίσα· δὲν ἔχω ἀναμνήσεις
 νὰ ψάλω, οὐδὲ θέληγητρα φιλίας νὰ θυμήσω·
 τὰς ἀρετὰς, τὴν κλλονίην, ποῦ σ' ἔδωκεν ἡ φύσις,
 δὲν εἶδα καὶ δὲν δύναμαι ἐδῶ νὰ ζωγραφίσω.

Ἐν μόνον ἔχομεν κοινόν τὴν τύχην δύο πλοίων,
 προωρισμένων τὰ αὐτὰ νὰ πλεύσωσι πελάγη·
 τὸ ἓν ὑπέστη τὴν ὄρμην τρικυμιῶν ἀγρίων,
 τὸ δ' ἄλλο πνεῦμα οὐριον μόλις τῆς γῆς ἀνάγει.

Ἔϊσαι ἀκόμη νεαρά, εἴμαι προσβύτερός σου,
 τὸν δρόμον, ὃν διέτρεξα, καὶ σὺ θὰ διανύσης.
 Νὰ σ' εἶπω, τί ἀπήντησα ; καὶ πρὸ τοῦ βλέμματός σου
 ν' ἀποκαλόψω τὴν ὁδόν, ἣν ἔχεις νὰ βαδίσης :

Ἡ βίος δὲν διδάσκεται ἐκ τῶν διηγημάτων,
 ἀλλ' οὕτ' ἐκ κεραινήσεων· εἶναι γριψώδης φράσις,
 κ' ἡ ποῖρα εἶναι κλεις αἰτίας· τὴν βίαν τῶν κυμάτων
 δὲν ἔννοας, ἂν ἔγρια κελάγη δὲν περάσεις.

Τὸ ν' ἀποφύγῃς τὰ θεινὰ καὶ τὰς περιπετειάς
 τῆς ἐπὶ γῆς ὑπάρξεως, σοφία δὲν καλεῖται.
 Τὸ νὰ παλαίσῃς πρὸς αὐτὰ μετ' εὐσταθοῦς καρδίας
 καὶ ἄνευ γογγυσμοῦ, ἰδοὺ τοῦ ἢ σοφία κεῖται.

Ἄν τὴν καρδίαν σὺ ποτε ἀπέλιπες νοήσεις,
 ἀνάγνωσέ με· σκέφθητι, ὅτι κ' ἐγὼ ἐπίσης
 καὶ ἀπηλίπθην, κ' ἔκλασα ἐν ἐνδομύχῳ σάλῳ,
 παλαιῶ μέχρι σήμερον, καὶ ὅμως ἔτι ψάλλω.

Ἄν ἐπαρθεῖς ἐπὶ χαρᾷ ποτὲ καὶ εὐτυχίᾳ,
 ἀνάγνωσέ με· σκέφθητι, πῶς κ' ἡ ἐμὴ καρδία
 εἰς εὐτυχίας ἄσματα συχνὰ ἐβασκαλίσθη,
 κ' εἰς δυστυχίας ἄβυσσον πολλάκις ἐκρημνίσθη.

Μελέτα τὰς γραμμὰς αὐτὰς τοῦ ψάλτου τοῦ ἀγνώστου,
 καὶ εἰς τοὺς φθόγγους τοῦ ἀπλοῦ εὐφραίνου ἄσματός του,
 ὡς εἰς κελᾶθημα πτηνοῦ, ποῦ κεκρυμμένον ψάλλει,
 ὃ ὁδοιπόρος ἴσταται, κ' ἐν συγκινήσει πάλλει.

(1883)

ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΠΡΟΒΕΛΕΓΙΟΣ.

ΕΚΕΙΝΗ

Ρεμβώδη, μελαγχολικήν, ἂν βλέπης τὴν ψυχὴν μου,
 ἔαν χειμῶν τὰ στήθη μου αἰώνιος βαρύνη,
 μὴν ἀπορῆς. Εἰς ὄνειρα, διήλθον τὴν ζωὴν μου,
 καὶ τῶρ' ἀπογοήτευσίς τὴν ὑπαρξίν μου σβύνει.

Εἰς ὄνειρα ! Ἐν ὄνειρον, ἕνα καὶ μόνον εἶχον,
 νὰ καύσω τὴν καρδίαν μου, εἰς κάμινον καρδίαν,
 νὰ τέρπωμ' εἰς τῶν μουσικῶν χειλέων τη·, τὸν ἦχον
 καὶ νὰ πεθάνω στὴν πυράν, Ἐκείνης τὴν ἀγίαν.

Εἰς μάτην πλὴν ἐζήτησα, τὴν γόησσαν Ἐκείνην,
 τὸ ἀπεικῶνισμα θερμῆς, σφριγώσης, φαντασίας !
 οὐδέποτε τὰ στήθη μου ἐγνώρισαν γαλήνην
 καὶ φρίσσω φρίκην ναυαγοῦ, κατόπιν τρικυμίας.

Τάλαινα φεῦ ! πλησίστιος, τὸ πέλαγος τοῦ βίου,
 πλήρης ἐλπίδων, ἔπλαيين ἢ καίουσα καρδία,
 μὲ ὑπεράνθρωπον ἰσχύν, μὲ πίστιν μυρακίου,
 ἀλλὰ παντοῦ ἢ θύελλα καὶ οὐδαμοῦ εὐδία !

Ἐκείνην ; ὦ ! οὐδέποτε συνήντησα ἐκείνην !
 Εἶδον τὴν μίαν στίλβουσαν, τὴν ἄλλην μυροβολόν,
 τὴν τρίτην, πλήρη χάριτος, εὐδαιμονίας κρήνην,
 καὶ ἄλλην, βλέμμα ἔχουσαν γοργόν, ἀστραπηδόλον.

Εἶδον μετρίαμα γλυκύ, καὶ ἔκφρασιν Κυθήρας,
 Εἶδον παρθένους ἀπαλάς, δροσώδεις ὡς πρῶτα,
 ἤκουσα γόους τῆς Σαφροῦς καὶ Λαμαρτίνου λίρας
 καρδίαν πλὴν δὲν ἔφερε, καρδίαν φεῦ καμμία !

Μυρίας εἶδον, θέλγητρα, καὶ μῦρ' ἀποπνεούσας,
 ἀλλ' εἶχον στήθη μάρμαρον, καὶ χεῖλη γοητεῖαν !
 λατῆδας ἔδλεπον πολλάς, σειρήνας κελαδοῦσας,
 ἀλλὰ καρδίαν ! ὦ ! ποτέ δὲν εὔρηκα καρδίαν ! !

Ἔνα καὶ μόνον ἄγγελον, τὸν ἄγγελον ἐκεῖνον,
τὸν ἀποδράντα τ' οὐρανοῦ, τὸν πλήρη γοητείας,
τοῦ Παραδείσου τ' ἄρωμα, τοῦ Γαβριὴλ τὸν κρίνον,
εἶδ' ἢ ψυχὴ μου, κι' ἔμπλεως ἀκόμ' εἶναι μαγείας

Τὴν βλέπ' ἀκόμη! Μέτωπον, εἶχεν εὐρὺ ἢ κόρη,
κι' ἐπὶ τῶν ὤμων ἔπιπτε βοστρυχηδὸν ἢ κόμη.
Σὲ ἔκαε τὸ βλέμμα της. ὁπότεν σ' ἐθεώρει,
κι' ἦσο εὐδαίμων κι' ἔλεγες· ὦ κατε με ἀκόμη!»

Τὴν λάμψιν εἶχε τῆς αὐγῆς, καὶ τῆς αἰδοῦς τὸ χρῶμα
τοῦ κύκνου εἶχε τράχηλον, καὶ βάδισμα ἑρμῆδος,
εἶχε τὸ χεῖλος εὐγλωττον, κι' εἰς τὴν σιγὴν ἀκόμα,
καὶ πλανωμένου ἦτο φῶς εἰς ἔρημον λαμπάδος...

Ἦ! ποῖον δὲν θὰ ἔβαλλεν εἰς ἔκστασιν ἢ κόρη!
Τὰ στήθη μου ἐπλήρωσεν οὐράνιος γαλήνη
ὁ ὀφθαλμὸς μου, ἔκθαμβος τὴν ἔβλεπε κι' ἠπόρει!
καὶ κλίνων γόνυ ἔκραξα: Ἰδοῦ, ἰδοῦ Ἐκείνη!

Πλὴν φεῖ! δὲν ἦτο οὐδ' αὐτῆ! ὄχι! δὲν εἶν' Ἐκείνη!
Ἐκείνη δὲν θὰ ἄφηνε τὸν λάτρην νὰ ποθᾶνη.
δὲν θάλεγε ἀλησμόνει με καὶ ζῆθι ἐν εἰρήνῃ
καὶ μόνῃ ἢ φίλᾳ σου εἰς τὸ ἐξῆς με φθάνει»

Ἐκείνη, δὲν θὰ ἔχυνε τὸ δάκρυ της δι' ἄλλον,
Ἐκείνη θὰ ἀπέθνησκε καλλήτερον, Ἐκείνη
αὐτόχειρ θὰ ἐγίνετο, καὶ εἶτι ἄλλο μᾶλλον,
ἢ νὰ εἶδῃ τὸν λάτρην της εἰς δάκρυα νὰ φθίνη.

Καὶ μ' ὄλα ταῦτα Βύρωνος δὲν ἦτο φαντασία!
δὲν ἦτο Πραξιτέλιος εἰκὼν ἐξ ἀλαθάστρου;
Ἦ! ἦτο τί πλειότερον. Ἦτο πνοὴ ἀγία,
κι' ἔλεγες «τώρα ἔπεσεν ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ Πλάστου».

Ἀλλὰ τὸ ἄνθος τῶν ἀγρῶν, ὀροσώδης ἀνεμώνη,
ἔγινεν ἄνθος σύνιθις τῶν κήπων, καὶ σκορπίζει
τὸ ἄρωμά του ἀπειθῶς, καὶ ὄλους βαλσαμώνει,
καὶ κάθε στῆθος, καὶ νεκροῦ ἀκόμη, τὸ στολίζει!!

Ὁ πρῶτον φωτεινὸς ἀστήρ, εἰς νύκτα μετεβλήθη!
οἱ μαργαρίζται ἔπασαν τῆς δρόσου εἰς τὸ χῶμα!
ὁ κάλυξ ἄνθος ἔγινε, τὸ ἄρωμα ἐχύθη,
καὶ νά! διατὶ ἔγινε καὶ κόλασις, καὶ πτώμα!

Φρικτὴ ἀπογοήτευσις, τὰς φρένας σου καλεύει,
καὶ τῆς κολάσεως πυρὰ, σοῦ καίουσι τὰ στήθη,
ὡς ὄφις δηλητήριος, ὡς δαίμων σὲ θωπεύει
Ἐκείνη, ὅταν σοῦ εἶπη, «λησμόνει με καὶ ζῆθι.»

καὶ ζῆθι! ὦ! τὸ βῆμα μου, μακρὰν τῆς κοινωνίας
ποθῶ νὰ φέρω καὶ ἐκεῖ νὰ σβύσω ἐν ὀδύνῃ.
τέκνον τοῦ πόνου, σύντροφον νὰ ἔχω ἐρημίας,
ἀφοῦ καρδίαν δ. ἔμὲ δὲν εἶχε οὐτ' ΕΚΕΙΝΗ

Ταῦτ' ἄνιον· Δεκέμβριος 1883.

Ν. ΔΙΒΑΡΗΣ.

M A T H N

Mάτην. τὸ πνεῦμα μου πλανᾷ εἰς εὐτυχεῖ, ἡμέρας,
καὶ μάτην τ' ἔσμε τὸ γλοῦν καὶ μάγον λαρυγγίζεις!
ἀπέμαθα νὰ φέρωμαι στοὺς γαλανοὺς αἰθέρας
καὶ νὰ μὲ ὀφῆς ἱστέμενον μεζῦ σου μὲν ἐλπίζεις.

Δὲν εἶμ' ἐγὼ ὁ ἄλλοτε τὰ ἕψη διασχίζων,
κι' εἰς ἐν σου βλέμμα φλογερὸν, ὡς ἀστραπή ταχεῖα,
συνάμα γῆν καὶ οὐρανὸν εἰς ἓνα συνεχίζων
περιφρονῶν καὶ θέλλαν καὶ κόμα καὶ στοιχεῖα.

Ὁ ἄλλοτε παράφορος, εἰς τοὺς γλ κτεῖ σου τόνους,
τραυματισμένος καὶ βίγαν, τὰς πτέρυγας συστέλλω,
ἐκλύομαι εἰς οἰμωγὰς, καὶ ἀφορήτους πόνους
καὶ τ' οὐρανοῦ σου, σκοτεινὸς ἀστήρ, δὲν θ' ἀνατέλλω.

ὦ! σ' ἐξορκίζω τὸ γλυκὺ κελάδημά σου παῦσε,
 μὴ στήν ψυχὴν μου λαίλαπας καὶ κύματ' ἀνεγείρης,
 τὸν κρίκον τῆς ἀλύσσου μου τὸν τελευταῖον θραύσε,
 καὶ ἄφες τὰς ἡμέρας μου νὰ διαβῶ μονήρης.

Εἰς τοὺς νεκροὺς χαρμόσυνον δὲν κελαδοῦσιν ἄσμα,
 καὶ σίβονται τοῦ μάρτυρος τὴν ὄραν τὴν ὑστάτην,
 Δὲν εἶμαι πλέον ἄνθρωπος, εἶμαι σκιά καὶ φάσμα,
 καὶ παῦσε τ' ἄσμα τὸ γλυκὺ νὰ τραγουδῆς εἰς μάτην.

N. ΔΙΒΑΡΗΣ

ΤΟ ΦΩΣ ΤΩΝ ΑΣΤΕΡΩΝ

Ἡ νύξ ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ ἡρέμα καταπίπτει
 καὶ ὀπισθεν τοῦ ἀχωνοῦ; ἡ δούουσα σελήνη
 τὰς ἀσθενεῖς ἀκτινάς της ἡρέμα κατακρύπτει
 ἐν ἐντελει γαλήνῃ.

Ἦδη πλὴν τοῦ ψυχροῦ φωτό; τῶν ἄστρων δὲν φωτίζει
 φῶς ἄλλο γῆν καὶ οὐρανὸν τοῦ σκότους βασιλεύον.
 Καὶ πρῶτος φύλαξ ἐρυθρὸς τὴν νύκτα διασχίζει
 ὁ Ἄρης κατοπτεῦων

Εἶσαι λοιπὸν ὁ τρυφερό; τοῦ ἔρωτος πλανήτης;
 Καὶ εἶσαι τῶν ὄνειρων μας τὸ ἄστρον, λάμπεις θεία;
 Ἄ! Ὅχι. Εἰς τὸ χρώμά σου τὸ ἐρυθρὸν δεινὴ τις
 ἀστράπτει πανοπλία.

ὦ ἄστρον τῆς δυνάμεως! Ἐπὶ τῇ δυστυχίᾳ
 νὰ μειδιᾷς μὲ φαίνεται. Ὅμως ἰδοὺ ἀνδρεῖτον
 καὶ πάλιν μ' ἀποκαθιστᾷ ἡ χεῖρ σου ἡ βαρεῖα
 προσνεύουσά μοι θεῖον

Ὅμοίως τὴν καρδίαν μου φῶς ἄλλο δὲν φωτίζει
 παρὰ τὸ φῶς τὸ ἄχαρι τῶν ἄστρον κυριεῦον
 Καὶ πρῶτος φύλαξ ἐρυθρὸς τὴν νύκτα διασχίζει
 ὁ Ἄρης κατοπτεύων

Εἰς τὴν καρδίαν μου ἐντὸς τὸ ἄστρον ἐπιτέλλει
 τῆς κραταιᾶς θελήσεως καὶ τῆς ἀκαταβλήτου,
 γαλήνιον κ' ἠρωϊκὸν τὸ φῶς μοὶ ἀποστέλλει
 τοῦ ἐρυθροῦ πλανήτου.

Καὶ ὅταν, ἄγνωστε θνητέ, ὁ ταύτην τὴν βραχεῖαν
 ἀναγινώσκων νῦν φθῆν. ματαίως ἐξαντλήσαι,
 ὁπότεν αἱ ἐλπίδες σου πετοῦν μία πρὸς μίαν,
 εὐ ἀπαθῆς νὰ ᾔσαι.

Ὦ! ἐν τῷ κόσμῳ μὴ φοβοῦ καὶ θέλεις ἐννοήσαι
 ἐντὸς ὀλίγου ὕψηλὸν καὶ μέγα πόσον εἶνε
 νὰ πάθῃ τις ἐπὶ τῆς γῆς κ' ὑπομονὴν ν' ἀντλήσῃ.
 «Παθεῖν καὶ ὑπομεῖναι!»

(Ἐκ τῶν τοῦ ἀμερικανοῦ H. Longfellow.)

Τῆ 8ῃ Σεπτεμβρίου 1883.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Δ. ΜΩΡΑΙΤΙΔΗΣ.

Ἡ διακεκριμένη καὶ γνωστὴ ποιήτρια κυρία Σαπφῶ Λεοντιὰς,
 κατὰ τὴν ἐνταῦθα μικρὰν πρό τιμος διαμονὴν αὐτῆς εὐηρεστήθη
 νὰ πέμψῃ ἡμῖν διὰ τὴν «Ποικίλην Στοάν» τὸ κατωτέρω δημο-
 σιευόμενον ἐκτενὲς καὶ λαμπρὸν ἔργον, εἰς στολισμὸν τοῦ «Παρ-
 νασσοῦ» τοῦ 1884.

Η ΑΝΑΤΟΛΗ ΚΑΙ Η ΔΥΣΙΣ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ ΕΝ ΤΗ ΝΗΣΩ ΧΑΛΚΗ.

(ᾠδὴ σαπφική εἰς τὴν νέαν στιχουργίαν).

Ἦ τιναι Ὀρθρος ἔτι βαθύς κι' ἡ φύσις
εἰς σιγὴν γλυκεῖαν μυστηριώδη
τὴν καλλίφωνόν της εὖλαλον γλώσσαν
ἐπαναπαύει·

Νύμφη βασιλέως ἀκτινοστέπτου,
τοῦ ζωοπαρόχου ἡλίου κεῖται
στάς ἀγκάλας ἔτι νηδύμου ὕπνου,
ἐνδεδυμένη

τὸν τῆς ἀστροχίτωνος ὄρφνης πέπλον·
καὶ τοῦ αἰωνίως χαριτοδότη
στέρνου της ἡ θεία πνοὴ ἀκούει·
ἐναρμονίως

ἴστην ἡρέμα πνέουσιν τοῦ ἀέρος
αὔραν, ἥτις ψαύει μετ' ἐρωτύλου
χείλους· τὸ γαλήνιον τῆς θαλάσσης
κύμα καὶ τοῦτο

κελαρύζει ἡδιστα· κι' ἥτις οἴει
τὰ τριχοειδῆ τῶν πευκῶνων φύλλα
καὶ αὐτὰ ἐκπέμπουσι τερψιθύμους
τὸν ψιθυρόν των.

— ὦ! τί κάλλος θεῖον τί μεγαλεῖον
γῆν τε καὶ θαλάσσης τὰ ὑγρά νῶτα
τὸν τε κυανόχρουν τ' οὐρανοῦ θόλον
περιενδύει.

— Εἶν' ἡ φύσις, ἔχουσα οὕτω, θρόνος
τοῦ πανσόφου κτίτορος καὶ παγκάλου.
Εἶνε θεῖον κάτοπτρον, ἔνθα βλέπει
καὶ ἐν τῷ σκότει

τὴν ἀόρατόν του ἄτανακλῶσαν
 ὄψιν· κι' ἐνφ' πάντα σιγῶσιν, ὕμνον
 ψάλλουσιν εὐμόλπως εὐγνωμοσύνης
 θάμβους μυχίου.

Τὴν ἐωθινὴν προσευχὴν τελοῦντα
 τῷ ζωῆς· Δοτῆρι μετ' οὐρανίων
 χορειῶν ἀγγέλων ἱερουργούντων
 τῷ Αἰωνίῳ.

Ἔωρα θεῖα· ὁμῶς ἐκ τῶν πλασμάτων
 τῶν τιμῆ καὶ δόξης ἑστεφανωμένων
 καὶ σφραγιῶν ἔχόντων τὸν θεῖον λόγον,
 τὴν ὥραν ταύτην

Πόσα ἄρα ταύτης τῆς θεσπεσίου
 τοῦ παντὸς μετέχουσι μελωδίας.
 Ἐκ τῆς λογικῆς τῶν καρδίας ὕμνον
 ψάλλοντι εὐφώνως.

Πλὴν ἐν ᾧ εἰς τούτους βεβουθισμένη
 Εἴμ' ἐγὼ τοὺς κόλπους τοῦ ἰδεώδους
 κάλλους, ἐξαιεῖα μυστηριώδης
 Ἐκεῖ πρὸς ἔω

τὴν θεσπιωδοῦσαν τελεῖται πράξις
 καὶ σκηνὴ ἐκφεύγουσα τὴν γραφίδα
 τοῦ ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἐξωχωτέρου
 ἀριστοτέχνου.

Ἦ! Ἐκεῖ τοῦ ἀνάκτος τῶν ἀστέρων
 τ' ἀγλαὰ ἀνάκτορα συγκινῶνται
 καὶ αἱ χρυσοβλέφαροι θουρωροὶ του
 αἱ ῥωδίν' ὄραι

τοὺς κρινώδεις τείνουν βραχίονάς του·
 καὶ τῆς βασιλείου στοᾶς ἐκείνης
 τὰς ἀργυροπλέκτους ἀνοίγουν πύλας
 τάπητ' ἀπλοῦσιν

κρόκεον, ῥοδόεντα, κι' ἐπὶ τούτου
 ἢ τοῦ ἀθανάτου μας ψάλτου φίλη,
 ἢ ῥοδοδακτύλου· δεικνῦσα χεῖρας
 Ἐδ' ἀναβαίνει

μέ τὸ μέτωπόν της τὸ φαεσφόρον,
 ὅπου ἡ χρυσώνιος Ἀφροδίτη
 τὸν ἀνεθηροβόλον ἀδάμαντά της
 ἔθηκ' εἰς κόσμον.

Οἱ λοιποὶ δ' ἀστέρες, ἐν ᾧ τὴν βλέπουν,
 ὦ! τὰς γλυκυτάτας μαρμαρυγὰς των
 τρέμοντες ἐκπέμπουν, ἐκ φόβου ὄχι,
 ἀλλ' ἐξ ἀγάπης.

— Οὕτω τῆς γλυκείας μητρὸς τὸ στήθος
 ἔταν τῆς θερμῆς του στοργῆς τὴν φλόγα
 στοῦ θηλάζον βρέφος ἀντανακλᾷ
 πῶς τρεμουλιάζει

τὸ γλυκὺ του ὄμμα ἐρωτευμένον·
 καὶ τὴν χεῖρα ὅταν τὴν θεσπεσίαν
 τοῦ εὐεργετοῦντος κατασπασθῶσι
 χεῖλη πεινοῦντα,

χύνετ' ἐπὶ ταύτης ἐκ τοῦ βλεφάρου
 τοῦ εὐγνωμονοῦντος τρέμουσα χάρις.
 Τῆς Ἥου; τὸ στήθος πλὴν τὸ ῥοδῶδες
 ἴδε πυροῦται

ὅσον ἀναθρώσκει τὸ φωτοβόλον
 τοῦ ἡλίου πρόσωπον· κι' αἱ αὐγαὶ του
 τὰ τῆς ὑπνωττούσης ἡρέμα χεῖλη
 φύσεως θίγουν·

καὶ αὐτὴ μειδιάμα χαριέντως
 ἴδε πρὸς αὐτὸν ἀποδίδει θετον,
 καὶ ἐρυθριῶσιν αἱ παρειαὶ τῆς
 αἱ δροσοβόλοι·

Πάντα δὲ τὰ τέκνα τὰ φίλτατά της
 ζῶα καὶ φυτὰ ἐκ χαρᾶς σκιρτῶσι
 πρὸς ζωὴν ἐρχόμενα πάλιν νέαν
 πλήρη θελγήτρων·

“ὦ! καὶ χαιρετίζουν ἐνθουσιῶντα
 τῆς ζωῆς τὸν ἀνακτα· οὗτος δ' ἴδε
 ὄλος λάμπει, ὄλος μεγαλειότης,
 μέγας ἀδάμας,

Ἦδ' ἐπὶ τοῦ στέρνου τοῦ καλλιμόρφου
 τῆς ῥοδοδάκτυλου ἠροῦ· ἐκθρῶσκει
 κύματ' ἐξελίττων φωτὸς ἀπ' ἑτοῦ,
 ὄγκος αἰγλήεις

πάλλευκον φωταύγειαν ἐκτινάσσων,
 καὶ ἐντὸς αὐτῆς ὡς ἐν φωτοσφαίρα
 θεῖα, μαρμαιρούση ἐγκυλινδεῖται
 τὸ πᾶν λευκαίνων.

Καὶ ἐνοστριζόμενος εἰς τὸ στέρνον
 τῆς κυανολεύκου θαλάσσης ταύτης
 τὴν λαμπρὰν τοῦ ὄψιν ὡς χρυσαργύρου
 ᾧ! λελυμέου

ῥεῦμα στίλβον ὄλην ἐπιδεικνέει.
 Καὶ δὴ ἐν καρδίᾳ γαληνιᾷ
 οὕτω τοῦ ἡλίου τοῦ ἀνεσπέρου
 στίλβει ἡ ὄψις.

— Καὶ ὑψοῦται ἤδη πρὸς τὸν αἰθέρα
 ῥίπτων χρυσαυγῆ ἑανὸν εἰς πάσας
 τὰς ὑψηλοῦς· σειρὰς τῶν πέριξ
 μακρῶν ὀρέων,

ἄπερ στοῦς εὐρετε τοῦ ἐγκλείου κόλπους
 τὴν βαθυκυμαίνουσαν ταύτην πλάτην,
 ἣτις τὴν περίζηλον περιέπει
 Βύζαντος πόλιν.

Αἱ δὲ χαριέσταται τῶν Πριγκήπων
 νῆσοι, ὥσπερ νόμφαι ὠκεανίδες
 φαίνοντ' ἀναδύουσαι τῶν βαθέων
 Θέτιδος κόλπων·

στίλβουσ' ἐκ τοῦ κάλλους καὶ τῶν θελήτρων
 ἄπερ πρὸς τοῦ φοίβου τὰς χρυσηνοῦς
 ἀκτινοβολήσεις ἐν ἀρμονίᾳ
 ἀντανακλώσιν.

— "ὦ! ἡ φύσις ὦρισ' αὐτά· ἀξίως
 τῆς κλεινῆς τῶν πόλεων βασιλίδος
 πέριξ χορὸν εὐμορφον ἀμφιπόλιν
 γὰ συγκροτῶσι.

Καταστερισμένων ἐναρμονίως,
ὡς πλειάδες ἄλλαι σπινθηριθολῶν
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσοῦνται κόσμον
στὴν Προποντίδα.

Πλὴν ἰδοὺ ὁ ἥλιος διατρέξας
τὴν εὐήμερόν του ἐν γῆ πορείαν
τὸ πυρφόρον ἄρμα του κατευθύνει
ὄπου ἡ ὄσις

ὥσπερ ἐκεῖ σπεύδων εἰς τὰς ἀγκάλας
τῶν ἀθρῶν τῆς Θείδος θυγατέρων
τὸ πεπονημένον του ὡ ἀναπαύσῃ
ἄγρυπνον ὄμμα.

Καὶ τὸ χρυσοῦν βλέφαρον τῆς ἡμέρας,
τῆς γλυκείας φίλης του κατοῦν ὄλον
ἐκ τῶν θαλερῶν σταλαγμῶν, οὐς ῥίπτει
ἐνατενίζων

εἰς τῆς γῆς τὸ πρόσωπον τὸ ποικίλον,
καὶ τὴν μυριόποδ' ὄρων κακίαν
ὅτι εἰς τὰς ἔρκυς της συλλαμβάνει
πλῆθος ἀνθρώπων.

— Ναί, τὸ κατοῦν βλέφαρον τῆς ἡμέρας
στῆς νυκτὸς τὴν χεῖρα νὰ παραδώσῃ
ὅπως τὸ δροσίση μὲ τοὺς σταγμοὺς της
τοὺς δροσοβόλους.

— Πόσον ὦ! θαυμάσιος εἶνε αὕτη
ἡ σπουδὴ τοῦ φοίβου, καὶ ἡ ταχύτης
τῆς ἡμέρας εἶνε φαινόμενόν τι
τὸν νοῦν ἐκπληττον!

Εἶνε ὁ ταχύτερος μυριατής
χρόνος, ὅστις τρέχει ἀκατασχέτως
πέριξ τοῦ πλανήτου μας τοῦ γηίνου,
καὶ ἀμιλλᾶται

πρὸς τὴν ἔτι τάχιον τοῦ ἀνέμου
ῥέουσαν διάνοιαν τοῦ ἀνθρώπου,
Ὅπως μὴ τι τέκνον της τῆ ἐκφύγη
κι' ἀκαριατον.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ ΣΙΟΥΜΑΝΝ
Διάσημος Γερμανός Μουσουργός

Καί ἡ γῆ δ' ὤρισθη νά τὸν συντρέχη
 στρέφουσα τὸν ὄγκον τῆς τὸν σφαιρώδη,
 οὕτωςί ταχέως κι' εὐτάκτως ὁμως,
 ὥστε κι' ὁ κόκκος

ἔμμου ὁ λεπτότατος ν' ἀντικρύξη
 πρὸς ἀκτίνα μίαν καὶ λεπτοτάτην
 τῶν ἀναριθμητῶν τοῦ φασφόρου,
 κι' ἡ ἐλαχίστη

κίνησις τοῦ πνεύματος τῶν ἀνθρώπων
 ἐν τῇ ἀμετρήτῃ φορᾷ τοῦ χρόνου
 τῆς τοῦ Φοῖβου θείας νά ἀπολαύη
 φωτοβολίας.

Τοῦ Δημιουργήσαντος τὸ πᾶν τοῦτο,
 Οὐ οὐδὲν ἀνέχεται ἐν τῇ σκότει
 καὶ σιγμῇ ὦ! μίαν νά δισμένη,
 ἡ Ἄγαθότης.

Καὶ λοιπὸν ὁ Φοῖβος στήν νύκτιν του
 κλίτων καταβίνων σπουδαίως τόσον
 δὲν εἶνε γλυκύτατος καὶ χαρίεις,
 ὡς ὅτι ἀνέδου.

ὄχι δὲν εἶν' ὡσπερ λευκὸς ἀδάμας
 μέγας, ῥίπτων ἀγλας φαινοτάτας,
 εἶνέ τις οὐσία πεπυρωμένη,
 οὐ φλογόβολος.

Κι' ἤθελέ τις εἶπει ὅτι ἡ ψυχὴ του
 ἔλη λάμπεις οὔσα καὶ μεγαλεῖον,
 καὶ τὴν γῆν πληροῦσα χαριτοῦ ὕτου
 εὐεργεσίας,

Εἶδεν ἀντὶ ταύτης ἀχαριστίας
 ἀναθυμιάσεις ἀνυψουμένας
 πρὸς αὐτήν, κι' ἐγένετο ἔλη ἐστία
 ὀργῆς φλογώδους.

Πλὴν κι' ἐν τῇ ὀργῇ του ὠρατος εἶνε,
 ὅσον οὐ οὐδεὶς ὕλικῆς οὐσίας.
 — Εἶν' εἰκὼν διότι τοῦ ὑπερτάτου
 ὄντος τῶν ὄντων.

Ὅπερ χέει χάριτας ἀενάως
καὶ ζωῆς ἀκοίμητος πηγῆ εἶνε,
ὁμῶς ὑπεράτρων τὸ πνεῦμα ἔχουν
πρὸς αὐτὴν πάντες

Οἱ θνητοὶ ἀντλοῦντες καὶ περ ἐν ταύτῃ
νάματι ἀθανάτου ζωῆς. Ἐκεῖνου
πλὴν τὸ βλέμμα εἶνε μεγαλειότης
καὶ ὠραιότης.

Οὕτω πορφυρόχρους, πυρίνη σφαῖρα,
κάλλος ὅμως ὅλος καὶ ὕψος θεῶν
περιβεβλημένος, ὁ κλεινὸς φοῖβος
νῦν καταβαίνει

Πρὸς τὰ ἐπὶ ζέφυρον μέγαρά του.
Τούτων δ' ἀπερίγραπτος εἶν' ἡ ὄψις,
ἔταν τὰ ἀτμήρη τοῦ θέρους νέφη
τὸν συνοδεύουν·

καὶ αὐτῶν ὀπίσω αὐτὸς μαρμαίρων
ὄρη πυρπολούμενα τὰ δεικνύη.
Στιγμηθὸν δὲ πάλιν τὰ μεταβάλλῃ
εἰς τὸν πολύχρου

στέφανον τῆς Ἰριδὸς, ἦν ἡ Ἥρα
ἄγγελόν της εἶχε ταχυπετοῦσαν.
Καὶ ἐκτείνων ταῦτα ὡσεὶ ἀλλοίαν
πεποικιλιμένην

χρῶμασι καὶ σχήμασι δαιμονίου
τέχνης καὶ γραφίδος θεοκινήτου,
καὶ τὰς ἐκατέρωθεν δύο νήσους
καθωραϊζων

δι' εἰκόνων νέων, ζωηροτάτων
τοῦ ἐσπερινοῦ τοῦ σεπτοῦ τεμένου
τ' ἀγλαὰ προπύλαια καλλιτέχνης
κατασκευάζει.

Ὅσπερ δὲ ἀγάλματ' ἐκ πορφυροῦ
ἵδρυνται αἱ νῆσοι ἐκεῖν' αἱ δύο
καὶ ἐν μέσῳ τούτων στὸν μυστικόν του
σηκὸν εἰσδύει,

δλος καταπόρφυρος· τὸ δὲ στέμμα
τὸ ἀκτινοβόλον του παραδίδει
εἰς τὰς προσφιλεῖς του θυρωροῦς ὥρας
μέχρι τῆς ἕω,

Καὶ αὐτὴν ἱπτάμεναι καταυγάζουν
τὰς ἐπιστατούσας ἐκεῖ νεφέλας,
αἵτινες ὡς ὄρη κυάνου λίθου
ἤδη ὑψοῦνται.

Αἱ δὲ ποικιλόμορφοι κορυφαί των
ἀστραπηβολοῦσιν, ὡς ἐκ χρυσοῦ
τριχαπτ' ἐργασμένα ἀριστοτέλως,
παρυφαί θεταί!

— Εἶν' εἰκὼν τις τοῦτο σχεδὸν ἐκείνων
τὴν εἰκὼν' ἐκπάγλως ἰχνογραφοῦσα
τοῦ γνωφώδους νέφους, δι' οὗ ὠμίλει
ὁ Ἰερόβα

τῷ Μωσῆ χαράσσοντι τὰς ἀφθίτους
ρήτρας τὸ ἀνθρώπινον ὁδηγούσας
πρὸς ἡμέραν βίου εὐδαιμονοῦντος,
κι' ἡστραπηβόλει.

“ὦ! πολλαχοῦ εἶδον κι' ὠραζίαν
καὶ γραφικωτάτην ἡλίου δύσιν,
ἀλλ' ἡ τελουμένη ἐνταῦθα εἶνε
ἐξαισίον τι.

— “ὦ γλυκετὰ Χάλκη! διότι Ἰσω
ἐπὶ τοῦ καλοῦ σου βαστάζεις στέρνον
ῥεῖται μὲν Μουσῶν τῶν καλλιστεράνων
θάλλοντα κῆπον.

“ὦδε δ' ὡς θεόδητον βωμόν τόν δε
ἔδρουσεν ἡ φύσις τόν λόφον τοῦτον,
ἔπου τῆς θρησκείας ἀσβεστον καίει
τὸ πῦρ τὸ θεῖον.

Εἴθ' ἐπὶ μιᾷ σου νὰ ἡξιόμην
ἄκρας τὴν ἐσχάτην σκηνὴν νὰ πῆξω,
κι' ἐπ' αὐτῆς τοῦ φοίβοῦ σου ἀγλή μιᾷ
νὰ ἐπιπίπτῃ!

Ἐν Χάλκῃ κατ' Αὐγούστον 1881.

ΣΑΠΦΩ Κ. ΛΕΟΝΤΙΑΣ.

ΚΑΘΕ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

(Ἐπί τοῦ λευκώματος τῆς δεσποινίδος Β. Α.)

Κάθε καλοκαίρι ὁ ἥλιος βίχνει ἀπὸ ᾿ψηλά
 Ταῖς ἀκτίνες του, σαΐταις πύριναις, κακίαις,
 Μά τοῦ κάμπου ἢ καλωσύνη μᾶς δροσογελά
 Μὲ λουλούδια καὶ μὲ στάχυα καὶ βερυκοκίαις.

Σὰν πανώρηα γυφτοπούλα ἢ νυχτιὰ γορνᾷ
 Κι' ἔχει γιὰ φλωριά τ' ἀστέρια γύρω ᾿στὰ μαλλιά
 Καὶ μὲ θέατρα καὶ γέλοια γλήγωρη περνᾷ·
 Καὶ χτενίζοντ' ἢ Νεράιδες, ᾿ς τὴν ἀκρογιαλιά!

Ἄλλ' ἢ πρὸ γλυκειαῖς νεράιδες ἄγ! δὲν εἶν' αὐταῖς
 Ποῦ τὸ καλοκαίρ' ἢ νόχτα, κι' ὁ ἄφρὸς γεννᾷ·
 Τῆς Ἀθήνας ἢ παρθέναις εἶν' ἢ πεταχταῖς,
 Ὅταν ᾿βγοῦν μὲ φουστανάκια καλοκαιρινά!

Στήθη, πῶτρεφε κρυμμένα ἢ χειμωνιά, μὲ μίσε
 Ζωντανεῦσους, πετιοῦνται κύματα μ' ὄρμη·
 Κύτταξε δροσιὰ ᾿ς τὴν ὄψι καὶ τῆς ἀσχημιᾶς,
 Κύτταξε πλάταις μαρμαρέναις καὶ χυτὸ κορμί!

Μὰ καλότυχαις ἐκείναις ποῦ παντοτεινά,
 Καλοκαίρι καὶ χειμῶνα μ' ὅποιαις φρεσεταῖς,
 Ἡ ἀτλάζια ἢ βουχάκια εἶνε ταπεινά,
 Μέσ' τὰ στήθη μας ἀνάφτου λαύραις περισσεταῖς.

Τὸ δικό των φῶς σκορπιέται ᾿ς ὅ, τι κι' ἂν ἔνυθοῦν,
 Δὲν εἶνε χρυσῆ ἢ κορνίζα, εἶν' ἢ ζωγραφιά,
 Δὲ γλυκαίνουν μάτις μόνο, καὶ τὸ νοῦ μεθοῦν.
 — Δόξα εἰς τὴ δύναμί σου, δόξα, ἐμορφιά!

Ἄν τῶν Ἀθηνῶν ἡ κόρη εἶνε πεταχταῖς,
Ἄλλ' αὐταῖς ἀπ' τὴν καρδίά μας δύσκολα πετοῦν,
Τρέμει ὁ στίχος ποῦ γεννιέται ἔς τὸ χαρτί γι' αὐταῖς,
Σὰν πουλὶ τοῦ βελουδένια χέρια τὸ κρατοῦν.

(1883)

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ

Ἐλθέ, ὦ κόρη, ἀγρυπνῶν σὲ ἀναμένω μόνος!
Ἐκρυψαν ἤδη πρὸ πολλοῦ τὸν ἥλιον τὰ ὄρη,
Ἐἶνε τὰ δένδρα σύσκια ἐν μέσῳ τοῦ δρυμῶνος,
Ἐλθέ! ὦ κόρη!

Ἐλθέ! Μελανοπτέρυγος ἡ νύξ μάς περιβάλλει,
Νύξ τῶν ἐρώτων, πρόσφορος εἰς ἀσπασμούς ἡδαις!
Ἐλθέ! Εὐνή σου ἄς γενῇ πυρέσσουσα ἀγκάλῃ,
Τὸ ἄντρον τῶν ἐρώτων μας δὲν θὰ ἰδῇ οὐδεὶς!

Ἐἶνε γλυκὺ... πολὺ γλυκὺ εἶνε, μικρά, νὰ κλίνης
Τὴν κεμηκοῦταν κεφαλήν εἰς ἐρωτόλα στήθη
Καὶ εἰς εὐώδη κύλικα τὸν ἄνρατον νὰ πίνης!
Ἐλθέ! Ὁ βίος ὄνειρον... τάκολουθεῖ ἡ λήθη.

Ἐλθέ, ὦ κόρη, ἀγρυπνῶν, σὲ ἀναμένω μόνος!
Ἐκρυψαν ἤδη πρὸ πολλοῦ τὸν ἥλιον τὰ ὄρη,
Φέρομαι μόνος, νύκτιος, ἐν μέσῳ τοῦ δρυμῶνος...
Ἐλθέ, ὦ κόρη!

Μαρτίῳ 1883.

ΗΘΕΛΑ...

Ἦθελα νᾶμουνα ἀστέρι ἕνα
 Ὡς τὸν καταγάλανον τὸν Οὐρανό,
 Μέσα ὅσ᾽ ἀκόματα τὰ λυσσασμένα
 Χαλίκι νᾶμουνε ἰγὼ ταπεινό!

Ἦθελα νᾶμουνα μικρὸ λουλοῦδι,
 Λουλοῦδι ἔρημο εἰς τὸ βουνό,
 Ἦθελα νᾶμουνα ἰκετὸ τὸ τραγοῦδι,
 Ποῦ ἡ αὔρα ψάλλει κάθε πρωτό!

Ἦθελα νᾶμουνα νερὸ νὰ τρέχω
 Μέσα εἰς τὴν ἔρημο παντοσεινά,
 Τὴ γριολοῦλουδα πάντα νὰ βρέχω,
 Ποῦ μένουσιν ἔρημα εἰς τὰ βουνά!

Ἦθελα νᾶμουνα ἀφρὸς νὰ σβῶμαι
 Μέσα εἰς τὸ κύμα μου, τὸ γαλανό,
 Ἐάφνου νὰ χάνωμαι καὶ νὰ γεννηῶμαι,
 Νὰ μὴν αἰσθάνωμαι, νὰ μὴν πονῶ!

Ἀπριλίῳ 1883.

Π. Κ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ.

ΤΟ ΠΑΡΑΠΟΝΟΝ ΜΟΥ

ΚΑΤΑ ΜΕΜΗΤΗΝ ΤΟΥ ΓΩΣΤΗΝ

†

Δός μ' ὀπίσω ταῖς ἡμέραις
 Τοὺς καιροὺς ὅπ' ἔχουν νεῖδος
 Ὅπ' ἀνέβραζαν οἱ στίχοι
 Κι' ἔψαλλα τόσον γλυκῶς·

Τότ' ἐσκέπαζ' ἀπ' τὴν ὄψι
 Κεῖτό τὸν κόσμον ἢ σκοτιᾶ
 Καὶ ὁ κάλυξ' μου κλεισμένος
 Θαύματ' ἔταζε πολλὰ.

2

Ἐπλεκα τότε στεφάνια
 Ἀπὸ τ' ἄνθη τὰ γλυκὰ
 Ὅπ' ἐμάζευα σ' τοὺς κάμπους
 Κ' εἶχα ἤσυχη καρδιά.
 Τότ' ἡ ἐπιθυμιᾶ μεγάλη
 Ἄχ! γιὰ τὸ πραγματικὸν
 Κ' ἡ εὐχαρίστησις γιὰ 'κεῖνο
 Τὸ φαινὸν ἰδανικόν.

3

Δός μ' ὀπίσω ταῖς ἡμέραις
 Τῆς χαρῆς, τῆς εὐτυχίᾳς
 Τὴν φωτιᾶ ποῦ μ' ἐκεντοῦσε
 Τὴν γαλήνη τῆς καρδιάς.
 Δός μ' ὀπίσω τὴν ἀγάπη
 Δυνατὴ κι' ἀληθινή
 Δός μου δός μου τῆς νεώτης
 Τὴν χαρούμενην αὐγή.
 Ἐν Λονδίῳ 1883.

I. Δ. ΛΟΒΕΡΔΟΣ.

ΦΑΝΤΑΣΙΑ

(Ἐκ τῶν Βαρβάρων ᾠδῶν τοῦ Giosuè Carducci καὶ
 κατὰ τὸ μέτρον τοῦ πρωτοτύπου).

Ἐνῶ λαλεῖς μὲ γλώσσαν ἐναρμόνιον
 Ῥαθύμιος ἡ ψυχὴ ἐγκαταλείπεται
 Εἰς τῆς φωνῆς σου τὰ ἠδέα κύματα
 Καὶ πλε' εἰς χώραν ἄγνωστον

Ἰπὸ τὸ θάλαπος τοῦ ἡλίου δύνοντας
 Κ' εἰς κυανᾶς ἐκτάσεις ἀπαστράπτουτος
 Πλέει· λευκὰ πτηνὰ πετῶσιν ὑπερθεν,
 Νῆσοι περῶσι πράσιναι.

Ναοὶ ἐπ' ἄρκας βράχων καλλιμάρμαροι
 Εἰς τὴν βοδίνην δύσιν ἀπαστράπτουσιν·
 Παρὰ τὴν ἔχθην φρίσσουν αἱ κυπάρισσοι
 Ὅσμη μυρσίνης χέεται.

Μακρὰν αὐτὴν ἀλίπνους αὔρα φέρουσα,
 Μὲ τὸ βραδὺ τῶν ναυτῶν ἄσμα μίγνυσιν,
 Ἐνῶ πρὸς ὄρμον πλέει ναῦς συστέλλουσα
 Τὰ πορφυρᾶ ἰστίᾳ της

Στεφανηφόρον ἀπὸ τὴν ἀκρόπολιν
 Κορῶν εὐπέπλων βλέπω καταβαίνουσαν
 Μακρὰν σειρὰν κλωνία δάφνης φέρουσαι
 Τείνουν τὰς χεῖρας ψάλλουσαι.

Πηγυὸς τὸ δόρυ εἰς τὴν γῆν τὴν πάτριον
 Ἐκ τῆς νηὸς περὶ ἀνὴρ τις πάνοπλος
 Μὴ τὸν Ἀλκαῖον δέχονται αἱ Λέσβιοι
 Ἐκ τῶν μαχῶν παλίνωστον;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑἸΝΝΙΝΟΣ

ΔΕΝ Σ' ΕΛΗΣΜΟΝΗΣΑ

(Κατὰ τὸ Ἰταλικόν.)

Δὲν σ' ἐλησμόνησα ποτέ, μὲ τὸ μουρμούρισμά του
 Γιὰ σένα τὸ τραγούμενο νερὸ μου κελαϊδάει,
 Ὅταν περνᾷ γλήγορο στὴν χλόη ἀποκάτου·
 Δὲν σ' ἐλησμόνησα· εἰς σὲ ἡ σκέψις μου πετάει

Δὲν σ' ἔλησμήνησα· γιὰτί μὲ ἀγγέλου τὰ φτερά
 Ἄπο τὸν οὐρανὸ στήν γῆ γιὰ ἐμένα καταβαίνεις.
 Τὸ βλέμμα σου τοῦ οὐρανοῦ μοῦ φέρνει τὴν χαρὰ,
 Καὶ τὴν ζωὴν μου μὲ ζωὴ καὶ φῶς πολὺ γλυκαίνεις.

Τὸ ἀγγελικὸ σου ὄνομα στὴν ἄνθηα τοῦ βουνοῦ
 Κάθε πρωτὶ διαβάζω.
 Καὶ τὴν γλυκερὴν εἰκόνα σου στὰ νέφια τοῦ οὐρανοῦ
 Τὴν βλέπω, κ' ἔτσι πάντοτε μὲ σένανε βεμβάζω.

Δὲν σ' ἔλησμήνησα· μπερδεῖς τὸ βράδυ νὰ φωτήσης
 Τὸν ἄνεμο ποῦ πνέει·
 Μὲ αὐτὸν σοῦ στέλλω τῆς καρδιάς ταῖς τρυφερὰς δεήσεις
 Δὲν σ' ἔλησμήνησα· ἡ ψυχὴ σὲ σκέπτεται καὶ κλαίει.

3 Δεκεμβρίου 1881.

ΕΥΓ. Γ. ΖΑΛΟΚΩΣΤΑΣ

Ο ΠΑΡΑΦΡΩΝ ΠΟΙΗΤΗΣ

Τῷ περιληγμένῳ μοι Wils, ἀφιερῶ τὸν «Παράφρονα».

(Ἀποσπάσματα) (1)

» . . . Μισῶ ζωὴν καὶ θάνατον, τί θέλω ἀθανασίαν,
 Ἄφοδ' αὐτῇ ἐνδύματα, αἰώνια θ' ἀλλάζω,
 Καὶ θὰ ξεχνάω αὐριοὺς τὴν χθεςινὴν πρωτῶν
 Καὶ τόσους πόθους κ' ἔρωτας λήθη νὰ τοὺς σκεπάζω,

» Τὶ θέλ' ἀθανασίαν, ἂν αὐτὴ πρόπ' αἰώνια, αἰώνια νὰ, κλαίη;
 Καλλίτερον λοιπὸν τὸ πᾶν μηδὲν, χωρὶς κρυμμένην
 Μορφὴν, ζωὴν καὶ κίνησιν κ' εἰς στάσιν πάντα μίαν.
 Τὶ ὠφελεῖ ἡ ὑπαρξίς; τὸ πᾶν τί χρησιμεύει; . . .

¹ Τὸ πρῶτον μέρος τοῦ «Παράφρονος Ποιητοῦ» ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ
 Ἐσπέρω τῆς φυλ. ἀριθ. 47 ἔτος δευτέρου.

Θεέ μου! τί σ' ἐδίασε τὸν ἄνθρωπον νὰ πλάσσης;
 Εἶχε; ἀνάγκην λατρευτοῦ, ἢ ψάλτου; ἀλλ' ἀπείρους
 ἔχεις πλανήτας λάτοκς σου καὶ ὕμνοδούς, ζεφύρους.
 Τότε πρὸς τί εἶ; τὴν ζωὴν νὰ τὸν καταδικάσῃς;

» Μύρικ γένη ἔπλασσε, μετὰ μορφῶν μυρίων
 Καὶ τ' ἄκαμες νὰ σφάζονται μὲ λύτταν μὲ μανίαν
 Τρώγει ὁ ἰέραξ τὸ πτηνὸν ἢ χρυσαλὶς τὸ ἴον,
 Τὸ σύμπαν συσπαράσσεται καὶ ζῆ ζωὴν ἀθλίαν.

» Ὡ ποταμὲ, σταμάτησε καὶ ἄλλαξε τὴν δρμὴν σου
 Κ' ἓνα βουνὸ θεώρατο τὸ κύμα σου ἃς γείνη
 Κ' ἔπειτα χύσου εἰς τὸ κενὸν εἰς τὴν ἄβυσσον βυθίσου
 Καὶ φθάσ' ἐκεῖ ποῦ ὁ λογισμὸς κ' αὐτὸς ἀκόμη σβύνει.

» Φθάσε κ' ἐμπρὸς εἰς τοὺς θρόνους τοῦ μονάχα τότε κλῖνε
 Κλῖνε καὶ μὲ ταπεινώσει εἰπέτου τὰ θεινὰ μας,
 Πέτου, πῶς μᾶς σπαράζουσιν αἱ θλίψεις κ' αἱ ὀδύνα
 Ἰλεος ἃς ἀκροασθῆ καὶ μᾶς τὰ δίκαιά μας. . .

» . . . Πλάστη, σὺ ζῆς αἰώνια κ' αἰώνια βασιλεύεις
 Καὶ ἔδωσες νοῦν εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ βλέπῃ τὴν ἰσχύν σου
 Τὸν ἔκαμες ἐλεύθερον ἐν ᾧ τὸν ἐδεσμύεις. . . .
 Τ' ὠδωσες μόνον στάλα μιὰ ἀπὸ τὴν ὑπαρξίν σου.

» Καλλίτερα νὰ τοῦ λειπε καὶ ὁ σταλαγμὸς ἐκεῖνος,
 Τὶ χρησιμεύει εἰς τὸν τυφλὸν μαγευτικῆ προῖτα,
 Ὅπως τ' αὐξήσῃ ὁ στεναγμὸς, ὅπως τ' αὐξήσῃ ὁ θρήνος
 Ἀκούων μόνον τὴν γλυκίαν καὶ ἄφατην ἀρμονίαν;

Κ' ὅμως τὸ σύμπαν σὲ ὕμνεϊ κ' οἱ πάντες σε λατρεύουν
 Τοὺς σφάζει ἢ χεῖρ σου, καὶ αὐτοὶ τὸ χεῖρ σου φιλοῦσι
 Οἱ δειλαιοὶ! ψυροδεῶς δουλεύουν κολακκεύουν,
 Πλὴν, φεῦ, καὶ τί νὰ πράξωσιν οἱ ἄθλιοι, τυλμῶσι;

«...Μὲς' εἰς τὰ γλυκὰ χαράγματα ὁ γεωργὸς ξυπνάει
 Πέρνει τ' ἀλέτρι τὸ βαρὺ εἰς τὸν ὄμο τὸ φορτῶνει
 Πηγάινει εἰς τὸ χωράφι του, ἀλλὰ προτοῦ νὰ πάη
 Μὲ δάκρυα ἱκετευτικὰ τ' ὄνομά σου μυρῶνει.

«Τὸ βράδῳ ἔρχεται ὁ ψυχρᾶς καὶ σέρνει εἰς τὸ ἀκρογιάλι
 Τὴν λέμβον τοῦ καὶ εἰς τὴν πτωχὴν καλύβην τοῦ ἐμβαίνει
 Κατάκοπος ν' ἀναπυθῆ πλήν πρῶτα ἀγάλια ἀγάλια
 Γέρνει τὰ γόνατα εἰς τὴν γῆν καὶ Σένα συντυχαίνει.

«Βγαίνει καὶ ὁ φιλόσοφος κ' εἰς βράχους ἀναβαίνει
 Τὸν νοῦν τοῦ ἔχει πρὸς ἐσέ εἰς τὴν πλάσιν σου τὸ ὄμμα
 Θαυμάζει μὲ τὴν κρίσιν σου καὶ σύννου, καταβαίνει
 Καὶ χᾶτι λέγει μ' ἔκπληξιν τὸ δύστυχό του στόμα

«Γλυκιὰ νεᾶνις τὴν αὐγὴν μὲ ἄνθη στολισμένη
 Ἄγῃ ὡς εἶν' τὰ κρίνα μας ὡς εἶν' οἱ ἄγγελοί σου
 Μέσ' σὲ λειβάδια δροσερὰ τὸν φίλον τῆς προσμένει
 Καὶ ὄλας τὰς ἐλπίδας τῆς ἔχει εἰς τὴν δύναμίν σου.

«... Κ' ἐγὼ ποσάκις τὴν αὐγὴν μέσ' τοὺς τερπνοὺς λειμῶνας
 Μὲ ἰκυσίας δάκρυα δὲν ἔβρεξα τὰ ἴα.
 Καὶ ἔνθου; δὲν σὲ ὕμνησα μέσ' τοὺς φρικτοὺς χειμῶνας,
 Ἄλλὰ τοιοῦτου ἔρωτος ἀνταμοιβὴ ὁποῖα;...

«Δάκρυα, πόθοι, συμφοραὶ, ἐλπίς ἀπελπισία
 Καὶ τέλος ἡ καταστροφή τὰ πάντα νὰ σκεπάξῃ....
 Ἄν ἔλειπε τοῦλάχιστον τὸ ἔαρ ἢ πρῶτα
 Ἂλιγώτερον ὁ θάνατος ἤθελε μᾶς τρομάζει.

Καὶ ὅμως τὸ σύμπαν σὲ ὕμνεῖ κ' οἱ πάντες σὲ λατρεύουν
 Τοὺς σφάζει ἡ χεὶρ σου καὶ αὐτοὶ τὸ χέρι σου φιλοῦσι
 Οἱ δαίμονες! ψιφοδεῶς δουλεύουν, κολακεύουν
 Πλὴν, φεῦ, καὶ τί νὰ πράξωσιν οἱ ἄθλιοι τολμῶσι;...

«Ὠϊμέ! ἄ; εἶχον δύναμιν ὅσῃν καὶ φαντασίαν
 Ναι, ν' ἀναβῶ εἰς τοὺς οὐρανοὺς;.....

(Ἐδῶ εἶναι τοιαῦτα αἱ βλασφημίαι τοῦ «Παράφρονος» ὅπου ὁ ποιητὴς νομίζει ὅτι καὶ εἰς παράφρονα ἀκόμη δὲν ἐπιτρέπονται, δι' αὐτὸ ἀπέκοψεν ἐνταῦθα ὡσαῦτα τετράστιχα κατὰ τὴν φαντασίαν).

«... Τῶν ἀτυχῶν πλασμαμάτων σου τῶν τόσων σου θυμάτων
 Ν' ἀκούης συγκρουόμενα πλανήτας καὶ ἀστέρων,
 Τὸν ἥλιον, τὸν κεραιὸν, τὰ νέφη τοὺς αἰθέρας,
 Καὶ τὰ ἐβρέβη νὰ βοοῦν εἰς πέρατα περάτων.

«Κ' ἔπειτ' ἀπὸ τὴν τρομερῆ ἐκείνη συντελία
 Ὅπου τὸ πᾶν θά συντριφθῆ τὸ πᾶν μηδὲν θά γείνη
 Νέα νὰ γείνουν σύμπαντα μ' εὐσπλαγγνικὴ σοφία
 Κ' ἡ ἀρετὴ νὰ κυβερνᾷ μὲ τὴν δικαιοσύνη.

«Ὁ ναί, ἃς εἶχον δύναμιν ὅσον καὶ φαντασίαν.
 Ἄλλὰ ἀφοῦ δὲν δύναμαι νὰ σὲ ἐκδικηθῶ,
 Ἔχε ὡς μεγάλην τέρψιν σου τὴν τόσῃν μὲς πικρίαν
 Κ' ἰδοὺ ἐγὼ εἰς τὴν ἄβυσσον θὰ καταποντισθῶ.

— Εἶπε, καὶ ἐπάφλασε φρικτὰ τὸ κύμα βουρκομένο
 Καὶ πνιγηρὰ ἡ ἀσθεὴς φωνὴ κράζει ἀκόμα
 Ἄπ' τὸ νερὸ ποῦ γείνηκε ἀφροστεφανωμένο
 Τρέξτε, πετᾶτε, στεναγμοὶ εἰς τοῦ πλάστου σας τὸ δῶμα...

«Καὶ λέγουσιν οἱ ἄλλοις πῶς ἔταν μανιωμένος
 Νυκτοκτυπιέται ὁ Δούναβις μ' ὄλαις ταῖς τρικυμίας,
 Πετιέται κ' ὁ Παράφρονας τὴν ἀστραπὴν ἄντυμένος
 Καὶ τὸν κτυποῦν καὶ ἀντικτυπᾷ μὲ χίλιας βλασφημίας.

Ἐργαρον ἐν Γαλαζίῳ 1870.

ΣΠ. Φ. ΑΝΤΥΠΑΣ.

Η ΕΥΓΕΝΗΣ ΚΑΡΔΙΑ

Ὅτε ὁ Ὑψίστος Θεὸς ἐν μέσῳ τῶν ἀγγέλων
 ἐπὶ τὴν γῆν ἐτόξευε τὰς χεῖρας, ἀποστέλλων
 ἐκτὸς τῆς αἴγλης τοῦ φωτὸς
 καὶ τὴν σκοτίαν τῆς νυκτὸς
 κατ' ἄληπτον σοφίαν,
 καί, πλὴν ὀλίγων ἀγαθῶν,
 δυστυχημάτων καὶ παθῶν
 ἀμέτρητον σωρείαν,

Ἐπὶ τῆς θείας ὕψεως τοῦ πρώτου τῶν ἀγγέλων
 Ἐφάνη δάκρυ ὡς στυλινὸς ἀδάμας ἀναπέλλον,

καί, προσελθὼν εἰς τὸν Θεόν,
ἐπιχαρίτως ὠχρειῶν
τὸν λόγον ἀποτείνει
καί ἀφθονώτερον εὐθὺς
δακρυρροεῖ περιπαθῆς
ὡς Παραδείσου κρήνη.

«Θεὲ καὶ Πάτερ ἅγιε, τῷ λέγει δλολύζων,
Βλέπω τὸ κύμα τοῦ κακοῦ τὴν γῆν σου κατακλύζον
καὶ ἀφανὲς τὸ ἀγνθὸν
ἐν μέσῳ τόσων ἀκανθῶν!...
Θεέ μου, ἂν αὐξήσης
τῶν ἀγαθῶν σου τὴν σποράν,
ἂν ἐπιτείνης τὴν χαρὰν,
εἰς τί θεὲ ν' ἀμαρτήσης;»

«Μὴ σπεῦδε, τέκνον μου ἄγνόν, ἀπήντησεν ὁ Πλάστης·
ἢ πρόνοιά μου ἐφορᾷ ἐπὶ τριχὸς ἐκάστης
καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν ἀφανῶν
ἐνχερίων μου πτηνῶν—
καὶ σὲ προετιθέμην
νὰ ἐπιπέμψω εἰς τὴν γῆν
ὡς ἄλλην ἀγαθοῦ πηγὴν,
ὡς πρὸ μικροῦ τὴν Θέμιν.

«Ἄπομαξον λοιπὸν εὐθὺς τὰ θεῖα δάκρυά σου
καὶ πρὸς τὴν γῆν διάπτυσσον τὰ πάναγνα πτερὰ σου
καὶ εἰς τὴν νύκτα τῶν παθῶν
ἔλκε τὸ φῶς τῶν ἀγαθῶν,
ὦ δύναμις ἁγία!»
Καὶ ἀνεχώρησεν εὐθὺς
ὁ ἄγγελός μου εὐπειθῆς,
Ἥ Εὐγενῆς Καρδιά!

13 Σεπτεμβρίου 1833.

ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ Δ. ΒΑΛΒΗΣ.

H HIGHLAND MARY TOY BURNS

Μετάφρασις.

Je banks and braes, and streams around
The Castle o' Montgomerie,

Σεῖς ὄχθαις καὶ γρομμονόραχαις καὶ μουρμουρούακια
Π' δλόγουρα στολίζετε τὸ Κάστρο Μοντγομερδ,
Π' εἶναι τὰ δάτη ἀειθαλῆ, κι' δλόλαμπρα, τ' ἀνθιά σου
Καὶ τὰ νερά σου ἀλάσπωτα, ὅλα σου χωρὶς ταῖρι.
Ἐκεῖ τὸ ἔαρ τὰ βούχα του, τ' ἀπλώνει πρώτα, πρώτα
Κι' ὀγλήγωρα δὲν χάνεται· σ' αὐτῆνε τὴ μερία
Ἀπεχωρίσθηκ' ἀπ' αὐτὴν ἐκείνην π' ἀγαπούσα,
Τὴν Χαῖλανδ μου Μαρία.

Πόσο γλυκὰ δὲν ἀνθίζε ἡ πράσινη σημάδα
Καὶ πόσ' ὄραια λουλούδιζαν λευκάκανθα δεινδράκια,
Ὅταν ἐκεῖ 'ς ταῖς μυρωδιαῖς, ποκάτω 'ς τὴν ἰσκιάδα
Τὴν ἔσφιγξα 'ς τσ' ἀγκάλαις μου κι' ἀλλάξαμε φιλάκια.
Ἡ ὄραις 'κεῖναις ἢ χρυσαῖς, εἰς τὰ φτερά ἀγγέλων
Ἐπέταγαν γιὰ μένανε, κ' ἐκείνηνε μὲ βία·
Τὴν ἀγαπούτα τὴν θεὰ σὰν τὴ ζωὴ, τὸ φῶς μου
Τὴν Χαῖλανδ μου Μαρία.

Μὲ τόσοις ὄρκους 'γκλισιασαῖς σφιγκταῖς, ἡ χωρισιά μας
Προσφιλεστάτη ἦτανε· κι' ὠρτίσθηνε καὶ πάλι
Νὰ σμιζοῦμε 'ς τὴ σιγαλιὰ νὰ ποῦμε τὸ καῦμό μας·
Ἐβύγαμε πιροδόκαρδοι μὲ κλάψαις καὶ μὲ ζάλῃ.
Ἄλλ' ὄχι ὁ θάνατος σκληρὸς ἦρθε μὲ μιὰς νὰ πέση
Νὰ κόψη τ' ἄνθος τοῦ Μαγιοῦ, νὰ πάρῃ 'ς τὴν ἐρμία
Ἐ τὸ κρὺ μνημα τὴ μικρὴ, τὴν κόρη τὴν καυμένη
Τὴν Χαῖλανδ μου Μαρία.

Ἄχνὰ κι' ἄχνὰ εἶν' τὰ χεῖλη της π' ἦτανε σὰν τὸ βόδο
Κι' ἐρίλησα τόσοις φοραῖς νὰ δροσισθῆ ἡ καρδιά μου.
Τὰ μάτια της ὅπ' ἔλαμπαν γιὰ πάντα ἐσφαλισθῆκαν
Ἐκεῖα π' ἐκύτταζαν ἐμὲ, κι' ἀνάβαν τὴν φωτιά μου

Τώρα ἡ δόλια τῆς καρδιάς, αὐτῆς ποῦ μ' ἀγαποῦσε
 Ὡς τὸ κρόο χῶμα σῦπεται. . . Ἡ μαύρη μου καρδιά
 Μέσα ἔς τὰ φύλλα ἐκεῖ σφιγκτά τῆ μνήμη θά φυλάττη.
 Ὡ Χαίλωνδ μου Μαρία.

Ἐν Λονδῶν 1833.

ΙΩ. Δ. ΛΟΒΕΡΔΟΣ.

ΣΕ ΕΙΔΑ ΚΑΙ ΠΑΙΝ

Σ' εἶδα καὶ πάλι κ' ἡ καρδιά ἐσπάραιξε ἔς τὰ στήθη
 Καὶ ἡ ψυχὴ, σὲ μιὰ ματιὰ νὰ σὲ λατρεύσῃ ἐχύθη.
 Βουβὰ ἔμειναν τὰ χεῖλη μου μὰ ἔμιλησε ἡ καρδιά μου
 Καὶ σοῦπε περισσότερα ὅς τῆ φλογερῆ ματιὰ μου.
 — Εἶναι τὰ μάτια τῆς καρδιάς καθρέφτης καὶ ἔμιλουνε
 Τῆ γλώσσα σοῦ οἱ ἄγγελοι ἔς τὸν οὐρανὸ λαλοῦνε.
 Ἄλλὰ γιατί εἴσωνα χλωμή; γιατί εἴσουν πικραμένη;
 Ποῖος τυχὰ πόνος μουσικὸς τὸ αἷμα σου βυζαίνει;
 Τὰ μάτια σου ποῦ ἄλλοτε τὸν ἥλιο ἀντικρύζαν,
 Τώρα γιατί ἐβουλιάζανε, τώρα γιατί ἐδακρύζαν;
 Ὅσον ῥόδο ποῦ μαράθηκε τὰ χεῖλη σου χλωμιάζουν
 Καὶ ὅσον αὐτὸ τὰ φύλλα του, τὸ γέλοιο τους τινάζουν.
 Τὴν πρώτη ἀνθηρότη σου τὰ πρώτα σου τὰ νεῖατα
 Ποιὰ θλίψι λίγο ἀπίλιγο σοῦ κλέβει ἀγγελουμάτα;
 Καὶ τάχα ἡ ἀγάπη μου παρηγορεῖ δὲν δίνει
 Καὶ δὲν ἔμπορεῖ ὅσον πόνου νὰ χύσῃ λησμοσύνη;
 Λὲς μ' ἀγαπᾷς; μὰ ὅπου ἀγαπᾷ καὶ ὅπου ἀγαπιέται
 Ἔχει χαρὰ, δὲν λυόγεται, ὅσον τὸ κερὶ δὲ σβύεται.
 Ἄχ! κόρη, κόρη δύστυχη, ποῖα θλίψι σὲ μαρμαίνει
 Ποῦ οὔτε ἡ λατρεία μου τὸν πόνου σου δὲ γιαίνει!

Καλάμι 1880.

ΔΗΜ. ΜΠΕΝΗ ΨΑΛΤΗΣ

ΠΟΘΕΝ Η ΑΝΙΑ ;

Ἦ διατί ἐνῶ παντοῦ ἀπλοῦται ἡ ἔνδια
 κ' ἡ φύσις ὅλη μειδιᾷ καὶ ὅλη ἀναθάλλει
 Ἐνῶ εἰς ὄνειρα πετᾷ ἐκάστου ἡ καρδία
 ὦ διατί τὸ στήθος μου μετ' ἀγωνίας πάλλει ;

Πρὸς τί ἐνῶ εἰς ἥρεμον τοῦ βίου πόντον πλέω
 καὶ τὸ μικρὸν μ' ἀκάλτιον τὸ κύμα βαυκαλίζει
 ἐνῶ εἰσέτι τῆς αὐγῆς τὴν αὔραν ἀναπνέω
 ὀδύνη ὅλως ἀγνωστος τὸ στήθος μου ξεσχίζει ;

Πρὸς τί δόποταν τῆς νυκτὸς ὁ πέπλος μὲ καλύπτει
 καὶ στέλλ' ὠχρὸν καθῶ ; ἐμὲ τὸ φῶς τῆς ἡ σελήνης
 βαρεῖα ἐκ τῶν σκέψεων ἡ κεφαλή μου κύπτει
 καὶ ἀκουσίως δάκρυον τὸ ὄμμα μου ἀφίνει ;

Τίνα τὸ ὄμμα μου ζητεῖ ἐντὸς τοῦ πλήθους τίνα ;
 καὶ τίνας εἰς τοῦ οὐρανοῦ προσβλέπει τοὺς ἀστέρας,
 νὰ ἴδῃ μάτην προσπαθεῖς τὴν ἀγνωστον ἰκτίνα
 ὅπως σκεδάσῃ δι' αὐτῆς τὰ σκότη τῆς ἡμέρας ;

Οἴμοι νὰ πάσχω διατί ἐν μέσῳ εὐτυχίας
 καὶ τὴν ψυχὴν μου σκοτεινὴ δμίχλη νὰ βαρύνῃ ;
 δόποταν ἄλλοι εἰς τερπνάς σκιρτώσιν εὐωχίας
 ποῖα πνοὴ τὸ βῆμα μου μακρὰν του διευθύνει ;

Ναὶ ἀγνοῶ ! τὸν πόνον μου ὁ τάλας δὲν γνωρίζω !
 ὦ πῶς φοβοῦμαι !... τὸ παρὸν, τὸ μέλλον μὲ τρομάζει...
 σκιά τοῦ παρελθόντος μου, ἐπὶ τῆς γῆς βαδίζω
 ὡς ἄνθος μου ὅπερ θύελλα τὸν κλώνον του ἀρπάζει

Ποῦ θὰ τὸ φέρῃ ; ἀγνοεῖ ὅπου αὐτὴ βαδίζει
 κ' ἐν τούτοις τὴν ἀκολουθεῖ συρόμενον καὶ τρέμον
 τὰ μυρωμένα φύλλα του ἐπὶ τῆς γῆς σκορπίζει
 καὶ φεύγει, φεύγει ἄδακρυ τὸ θῦμα τῶν ἀνέμων...

Ἀθῆναι Σεπτέμβριος 1883.

* *
 *

ΦΙΛΟΣΤΟΡΓΙΑ ΚΑΙ ΕΡΩΣ

Ἔλα! Ἔλα κι' ἡ βάρκα προσμένει
 Γιὰ νὰ πάμεν ἴστην ἄλλην μεργιά,
 Ἔλα! ἔλα γλυκειά μ' ἐρωμένη
 Πρὶν μᾶς νοιώσῃ ἡ κακιά γειτοنيά.

Τ' ἔχεις κόρη! σὲ βλέπω δειλιάζεις!
 Τίνα 'πές μου! φοβεῖσαι; καλή!
 ὦ εἰπές μου διότι σπαράζεις!
 Τῆς καρδιάς μου τὰ φύλλα πολὺ!

ὦ! ψυχὴ μου γιατί τώρα κλαίγεις;
 Τ' ἔχεις φῶς μου ὦ! πλέον εἰπέ!
 ὦ! γιατί; ὦ! γιατί; δὲν μοῦ λέγεις;
 Καὶ τὸν πόνον αὐτὸν εἰς ἐμέ;

« Δὲν φοβοῦμαι κανένα ἴστον κόσμον
 « Δὲν μὲ πλήγει καὶ πόνος κανείς!
 « Ἀλλὰ κλαίγω γιὰ τοῦτο καὶ μόνον
 « Ποῦ θ' ἀφήσω ἐδῶ τοὺς γονεῖς!

« Ἄχ! αὐτὸ τὸ πρῶτ' σὰν ξυπνήσουν!
 « Καὶ ἰδοῦν ὅτι λείπω ἐγὼ
 « Πόσα δάκρυα! ὦ τότε θὰ χύσουν!
 « Εἰς τὸν τόπον ποῦ στέκομ' ἐδῶ! »

Ἄφες! ἄφες! αὐτὰ ὦ ψυχὴ μου!
 Κι' ἔλα πλέον γιατί εἶν' ἄργά!
 ὦ! κατὰ βῆ! ζωὴ τῆς ζωῆς μου,
 Πρὶν μᾶς νοιώσῃ ἡ κακὴ γειτονεῖα.

Ἐν Γαλαζίῳ 1883.

ΔΗΜ. ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Γ Ρ Α Μ Μ Α Ι

I

Ἀφήσατέ με τὴν στυγνὴν ποιήν μου ν' ἀποτίω.
 Ἰνδάλματα τῆς ἐποχῆς τῶν νεαρῶν μου χρόνων
 Καὶ ἤρεμος εἰς τῆς ψυχῆς τὰ βάρη νὰ ἐγκλείω
 Τροσούτων περιπετειῶν καὶ συμφορῶν τὸν πόνον.

Ὅπου ἂν στρέψω συναντῶ ὡς φάσμα τι ἐκπνέον
 Τὸ τερωθέν μου παρελθὸν καὶ τὸ παρὸν ἐπίσης
 Καὶ τότε, ὑπὸ σύνδενδρον γωνίαν τινα κλαίων.
 Βυθίζομαι εἰς ζοφερὰς μυρίας ἀνκμνήσεις.

II

Καὶ ἐπὶ τέλους ἤκουσα, ὦ Οὐρανέ, Ἐκείνην
 Καὶ εἰς τὸ ἄκουσμα αὐτῆς, τὰ ἄστρατου, τὸ κύμα,
 Ἐσθάνθησαν τῆς τλήμονος καρδίας μου τὴν δίνην
 Ἦν μόνον τὸ μοιραῖον μου θὰ κατευνάσῃ μνημα.

Ἐνθουσιῶν ἐφώνησα ἐκ κέντρων τῆς καρδίας
 Ὅτε τὸ πρῶτον ἔψαλλεν ἡ ῥαδινὴ μου φίλη
 Ὁραῖον ἄσμα, συμπαθὲς καὶ πλήρες ἀρμονίας
 Καὶ ὡς ἀρχαία τις Σειρὴν τὰ ὄτά μου ἐκύλει.

Κρατούμενοι ἐκ τῆς χειρὸς κατόπιν μετὰ χρόνον
 Κ' ἐν μέσῳ τῶν νεφῶν ὠχρὰν προσβλέψας τὴν Σελήνην
 Ἐν ῥέμβῃ ἐτονθήθησα λέξεις τινὰς με πόνον
 Ἄς, στρέψας ἐπανελάβον θυμῆρης πρὸς Ἐκείνην.

«Μὴν ὠχρίᾳ; Σελίγη μου, τῇ εἶπον, μὴ ζηλεύεις,
 «Ἐὰν ὠραῖον αἴσθημα ἀγνόν μᾶς συνενό.ει,
 «Καὶ σὺ τὸ Ἐνδυμίωνα, καὶ σὺ καὶ σὺ λατρεύεις
 Καὶ κλαίεις ἐξ αἰσθηματος ὑπὸ τὰ νέρη μόνη».

III

Ἐν τούτοις ἔκτοτε κειρὸς ἀντιπρῆλθεν... Οἴμοι!...
 Καὶ πλέον δὲν ἠτένισα τὴν θελκτικὴν μορφά της,
 Πλὴν φέρω ταύτην ζωηρὰν ὠραίαν ἐν τῇ μνήμῃ
 Καὶ ἀντηχοῦσαν πάντοτε νομίζω τὴν φωνή της.

ᾠ! εἶναι ἀκριβῶς αὐτὴ ἡ θέσις ἡ ἰδία.....
 Καὶ δ αὐτὸς ἀνακλιντῆρ ἐφ' οὗ ἐξηπλωμένη
 Εὐδαίμων ἐλογίζετο ἐγγύς μου, ἐμειδία
 Ἐνθους ἐξ ἔρωτος θερμοῦ ἡ τότε ἐρωμένη.
 Ἄλλ' ἤδη μ' ἐλησμόνησε... δὲν μ' ἐνθυμεῖται ἤδη
 Διότι κόρη αἴσθημα σπανίως δὲν προδίδει.

(Ἐν τῷ Τινκνέϊφ κήπῳ Πειραιῶς)
 κατὰ 7-ὄριον 1883.

Δ. Μ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Σὲ μιὰ μικρὴ φιλάρεσκη.

Προχθὲς χαμηρονότανε μιὰ κόρη ἔς τὸν καθρέφτη,
 Καὶ τόσῳ τῆν ἐμάγευσαν τὰ κάλλη της ἔ' ἀφράτα,
 Ποῦ ὄλη ἀγάπη καὶ φωτιά ἔς τὴν ἀγκαλιά του πέφτει
 Καὶ τότε σπᾶνει ἔς τὰ φιλλὰ ἡ κόρη ἡ μαυρομμάτα.
 Ἄχ, ἔς τὴν καρδιά μου ἂν ἔβλεπε πῶς εἶν' ζωγραφισμένη,
 Δὲν θὰ μὲ σποῦσε ἔς τὰ φιλλὰ ἀντὶ τοῦ μὲ μαραίνει ;

Ἐν Ζακύνθῳ 1881.

I. ΤΣΑΚΑΣΙΑΝΟΣ.